S.Ch.V.P.M.R.Govt Degree College
Ganapavaram Eluru District, A.P. 534198
&
DRG Govt. Degree College
Tadepalligudem West Godavari Dt,AP PIN-534166

తొలకరి

మన్యంవీరుడు అల్లూరి సీతారామరాజు

College E-magazine

JULY-2023

Cheif Editors

Dr.P.Nirmala Kumari

Dr.Ch.Venkateswara Rao

Editors

Dr.G.Venkata Ramana

Dr.S.Goplaiah

Sub Editors

Peethala Satya
Alekhya
Sumathi
Angel
Kirla Pallavi
Kakanjali
SharonKeerthana
Dayamani
Jyothi
Maheswari
Renuka
Hemalatha
Vijaya Jyothi
KanaKanjali
Jyotshnasri
Siri
Harika
Ch.Vijaya Jyothi

ఊ కొడదామా!

ఉలిక్కి పడదామా!

ఎ మాధ్యమం లేని రోజుల్లో మనుషులు ప్రసారమాధ్యమాలుగా ఉండి, కథలు చెప్పుకున్నారు.

పురాణాల గురించి మాట్లాడుకున్నారు. ఏడేడు సముద్రాలు దాటారు.

ఏడు చేపల్ని పట్టుకున్నారు.

మాయల పకీరు ప్రాణం ఎక్కడుంటుందో తెలుసుకున్నారు.

పేదరాశి పెద్దమ్మను పలకరించారు.

కాశీ మజిలీ కథలు పంచుకున్నారు.

కథల విన్న పిల్లలు ఆకాశం వైపుకి ఎగిరారు.

సముద్రాలు దాటారు.

రెక్కల గుర్రాలు ఎక్కారు.

పక్షులు ఎక్కి పై లోకాలు తిరిగారు.

ఇవన్నీ అద్భుతమైన ఊహలు.

ఊహ మనిషికి తెలివితేటలు పెంచుతుంది.

సరికొత్త ఆలోచన శక్తిని ఇస్తుంది.

ఈ మాసం తొలకరిలో పశ్చిమగోదావరి జిల్లా జానపద కథలు మనల్ని పలకరిస్తున్నాయి.

అల్లూరి సీతారామరాజు ఇచ్చిన ధైర్యం, చూపిన శౌర్యం మనల్ని చైతన్యవంతులను చేస్తోంది. పేజీలు తిప్పుకుంటూ వెళ్ళండి.

మీరు కూడా ఊహల్లో విహరిస్తారు.

విప్లవ వీరుడి జీవితం నుండి స్ఫూర్తిని పొందుతారు.

సాహిత్యాన్ని, భాషని హృదయంలోకి తీసుకున్న వాళ్లు

యవ్వనస్తులుగా ఉంటారు.

చదవడం ఒక జీవితకాల ప్రక్రియ.

మా తొలకరిని కూడా చదవండి.

చదవడం ఇంకా ఎంత బాగుంటుందో

చూడండి.

-సంపాదకులు

విషయ సూచిక

Cover Page 1

Editorial Board 2

ఊ కొడదామా! ఉలిక్కి పడదామా! 3

మన్యం వీరుడు అల్లూరి సీతారామ రాజు 4

సేకరణ: డా.గుండ్లూరు వెంకటరమణ, తెలుగు అధ్యాపకులు,

SCHVPMR ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, గణపవరం, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా.

మూడోసారి ఎదురు చూసినా అమ్మాయే 13

దుర్గ I B.COM SCH VPMR ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల గణపవరం,పశ్చిమ గోదావరి

రక్తం నిండా సముద్రాన్ని నింపుకొని,దండెత్తిన మేఘాల పాట లక్ష్మీనరసయ్య కవిత్వం.– 16

డాక్టర్ సుంకర గోపాల్ తెలుగు సహాయ చార్యులు DRG–GDC తాడేపల్లిగూడెం.

"చెవిటిమాలోకాల్లు" సేకరణ ఏ. గీత BZC రెండవ సంవత్సరం DRG-GDC, తాడేపల్లిగూడెం.– 21

అత్తా నలుగురు కోడళ్ళు కె. శ్రీవిద్య BHC, రెండవ సంవత్సరం DRG-GDC తాడేపల్లి గూడెం.– 21

పెళ్లి కానీ దోమ. సేకరణK. కిషోర్ కుమార్బి.ఏ రెండవ సంవత్సరంDrgతాడేపల్లి గూడెం 23

కాకమ్మ. B. సుధా రాణిBzc, రెండవ సంవత్సరంDrg తాడేపల్లిగూడెం. 24

మూడు వంకాయలు సేకరణ S. వెంకటేశ్వర్లు II B.COM డి.అర్.జి తాడేపల్లి గూడెం 25

సలసలా మండే సూర్యుడు సేకరణ: రామకృష్ణ, B.SC BZC DRG–GDC తాడేపల్లిగూడెం. 27

చల్ల చల్లని చందమామ .

పులికి గురువు పిల్లే గురువు సేకరణ:G. అనూషబి.ఏ మొదటి సంవత్సరంDrg, తాడేపల్లిగూడెం. 28

కుంటి కోతి సేకరణ:కనక లక్ష్మీబి.ఏ. drg, తాడేపల్లిగూడెం 29

మన్యం వీరుడు అల్లూరి సీతారామ రాజు

సేకరణ: డా.గుండ్లూరు వెంకటరమణ
తెలుగు అధ్యాపకులు
శ్రీచింతలపాటి వరప్రసాద మూర్తి రాజు ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల
గణపవరం, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ –534198

అల్లూరి సీతారామ రాజు ఒక భారతీయ స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు మరియు భారతదేశంలో బ్రిటిష్ వలస పాలనకు వ్యతిరేకంగా సాయుధపోరాటాన్ని సాగించిన విప్లవకారుడు.నేటి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో జన్మించిన అతను 1882 మద్రాసు అటవీ చట్టానికి ప్రతిస్పందనగా బ్రిటీష్‌వారిని వ్యతిరేకించడంలో పాల్గొన్నాడు, ఇది వారి అటవీ ఆవాసాలలో ఆదివాసీల స్వేచ్ఛా సంచారాన్ని సమర్థవంతంగా పరిమితం చేసింది మరియు వారి సాంప్రదాయ వ్యవసాయం 'పోడు'ను ఆచరించకుండా నిరోధించింది . వారి జీవన విధానానికే ముప్పు వాటిల్లింది. సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమం (1920–1922) నేపథ్యంలో బ్రిటీష్ వలస పాలన పట్ల అసంతృప్తి పెరగడం రంపా తిరుగుబాటుకు (1922–1924) దారి తీసింది, ఇందులో అల్లూరి సీతారామ రాజు ప్రధాన పాత్ర పోషించారు. ఆదివాసీలు మరియు ఇతర సానుభూతిపరుల సమ్మేళన దళాలను సమీకరించడం ద్వారా, అతను భారతదేశంలోని ప్రస్తుత ఆంధ్రప్రదేశ్ మరియు ఒడిశా రాష్ట్రాల సరిహద్దు ప్రాంతాలలో బ్రిటిష్ దళాలకు వ్యతిరేకంగా గెరిల్లా పోరాటాలలో నిమగ్నమయ్యాడు . అతని వీరోచిత సాహసకృత్యాలకు స్థానిక ప్రజలు అతనికి "మన్యం వీరుడు" (అడవికి హీరో) అనే బిరుదును ఇచ్చారు .

అల్లూరి రామరాజుగా తెలుగు మాట్లాడే కుటుంబంలో జన్మించిన అతను తన యవ్వనంలో ప్రేమించిన మరియు చిన్న వయస్సులో ఆమె అకాల మరణం తన హృదయాన్ని కలిచివేసిన అమ్మాయి జ్ఞాపకార్థం "సీత" అనే పేరుకు పూర్వపదం పెట్టాడు. తరువాత అతను 18 సంవత్సరాల వయస్సులో సన్యాసం స్వీకరించాడు మరియు 20 వ శతాబ్దపు వలస భారతదేశంలో అణగారిన గిరిజన ప్రజల ఆకర్షణీయమైన నాయకుడిగా ఎదిగాడు . మన్యం తిరుగుబాటు లేదా 1922 నాటి రంప తిరుగుబాటు నాయకుడిగా , అల్లూరి సీతారామ రాజు బ్రిటీష్ వలస పాలకులకు వ్యతిరేకంగా తన దళాలను పూర్వపు మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీలోని తూర్పు కనుమల ప్రాంతం నుండి బహిష్కరించే లక్ష్యంతో నడిపించాడు . తిరుగుబాటు సమయంలో అతను తన తక్కువ-సన్నద్ధమైన దళాల కోసం తుపాకీలను సంపాదించడానికి ఇంపీరియల్ పోలీస్ స్టేషన్లపై అనేక దాడులకు నాయకత్వం వహించాడు. ప్రతి దాడి తర్వాత, అతను సంపాదించిన ఆయుధాల వివరాలతో సహా అక్కడ అతను దోచుకున్న వివరాలను పోలీసులకు తెలియజేస్తూ తన సంతకంతో స్టేషన్‌లో ఒక వ్రాతపూర్వక నోట్‌ను వదిలివేసేవాడు మరియు వారికి వీలైతే అతన్ని ఆపడానికి ధైర్యం చేస్తాడు.

అన్నవరం , అడ్డతీగల , చింతపల్లె , దమ్మనపల్లి , కృష్ణాదేవిపేట, రంపచోడవరం , రాజవొమ్మంగి , నర్సీప ట్నం పరిసర ప్రాంతాల్లోని పోలీసు స్టేషన్‌లు అన్నింటినీ లక్ష్యంగా చేసుకున్నాడు, దీని ఫలితంగా పోలీసులు గణనీయమైన ప్రాణనష్టానికి పాల్పడ్డారు . ఈ దాడులకు ప్రతిస్పందనగా మరియు తిరుగుబాటును అణిచివేసేందుకు, బ్రిటీష్ వలస అధికారులు అల్లూరి సీతారామ రాజు కోసం దాదాపు రెండు సంవత్సరాల సుదీర్ఘ

వేటను చేపట్టారు, దీని ఫలితంగా అప్పుడు ఖర్చు ₹4 మిలియన్లకు చేరుకుంది. చివరికి 1924లో చింతపల్లె అడవుల్లోని కొయ్యూరు గ్రామంలో చిక్కుకుపోయాడు . అక్కడ, అతను బంధించబడ్డాడు, చెట్టుకు కట్టబడ్డాడు మరియు ఫైరింగ్ స్క్వాడ్ చేత క్లుప్తంగా ఉరితీయబడ్డాడు . ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని కృష్ణదేవిపేట గ్రామంలో ఆయన అంతిమ సమాధితో సమాధి నిర్మించబడింది .

అల్లూరి సీతారామ రాజు ప్రస్తుత భారతదేశంలోని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో తెలుగు మాట్లాడే కుటుంబంలో జన్మించారు . అతని తండ్రి, వెంకట రామరాజు, వృత్తిరీత్యా ఫోటోగ్రాఫర్, ఆయన వృత్తి కోసం రాజమండ్రి పట్టణంలో స్థిరపడ్డారు . అతని తల్లి సూర్య నారాయణమ్మ పవిత్ర గృహిణి.
మరియు ఇతరులు 4 జూలై 1898గా నివేదించడంతో వివాదాస్పదమైంది. అతని జన్మస్థలం వివరాలు కూడా మారుతూ ఉంటాయి, అతను జన్మించినట్లు అధికారిక నివేదిక సూచిస్తుంది. భీమవరంలో , అనేక ఇతర ఆధారాలుదీనినిపశ్చిమగోదావరిజిల్లాలోని మొగల్లు గ్రామంగా పేర్కొంటున్నాయి . భీమునిపట్నంలోని పాండ్రంగి గ్రామం అతని ఖచ్చితమైన జన్మస్థలమని కొత్త నివేదికలు సూచిస్తున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని పాండ్రంగిలో ఉన్న ఇల్లు అల్లూరి జన్మస్థలమని నమ్ముతారు

వెంకట రామరాజు అపారమైన ఆత్మగౌరవం మరియు స్వేచ్ఛ పట్ల గొప్ప ప్రేమ కలిగిన స్వేచ్ఛా స్ఫూర్తి గల వ్యక్తి. అతను ఒకసారి ఒక యువ రామరాజును భారతీయ ప్రజలు యూరోపియన్లు వారి ఔన్నత్యాన్ని గుర్తించి వారికి నమస్కరించే ఆచారాన్ని ఆచరించినందుకు దూషించాడు. వెంకట రామరాజు తన కొడుకు 8 సంవత్సరాల వయస్సులో మరణించాడు

విద్య మరియు యువత

రామరాజు తన ప్రాథమిక విద్యను పూర్తి చేసి కాకినాడలోని ఉన్నత పాఠశాలలో చేరాడు , అక్కడ అతను మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య (1899–1954)కి స్నేహితుడు అయ్యాడు, తరువాత అతను మరొక ప్రముఖ భారతీయ విప్లవకారుడిగా ఎదిగాడు. తన యుక్తవయస్సులో, రామరాజు తన నిశ్చలమైన మరియు ధ్యాన స్వభావానికి అనుగుణంగా సన్యాసం తీసుకోవాలని ఆలోచించాడు . 15 సంవత్సరాల వయస్సులో, అతను ఉన్నత పాఠశాల మరియు విశ్వవిద్యాలయ విద్యను అభ్యసించడానికి తన తల్లి స్వస్థలమైన విశాఖపట్నంకు వెళ్లాడు. అక్కడ అతను నాల్గవ ఫారమ్ పరీక్ష కోసం శ్రీమతి AVN కళాశాలలో నమోదు చేయబడ్డాడు. అక్కడ ఉన్నప్పుడు, అతను తరచుగా విశాఖపట్నం జిల్లాలోని సుదూర ప్రాంతాలను సందర్శించాడు మరియు అక్కడి గిరిజన ప్రజల పోరాటాలను తనకు తానుగా పరిచయం చేసుకున్నాడు.

ఈ సమయంలో, అతను ఒక ధనవంతుని స్నేహితుడు అయ్యాడు మరియు సీత అనే తన స్నేహితుడి సోదరిపై ప్లాటోనిక్ ప్రేమను పెంచుకున్నాడు, ఆమె చిన్న వయస్సులోనే అకాల మరణం అతనిని హృదయ విదారకంగా చేసింది. ఆమె స్మృతి చిరస్థాయిగా ఉండేందుకు, రామరాజు తన పేరుకు ఆమె పేరును ఉపసర్గ పెట్టుకుని సీతా రామరాజుగా ప్రసిద్ధి చెందాడు. అతను చివరికి తన కోర్సు పూర్తి చేయకుండానే పాఠశాల విద్య నుండి తప్పుకున్నాడు. ఈ సందర్భంలో పశ్చిమగోదావరి జిల్లా నర్సాపూర్‌లో తహసీల్దార్‌గా ఉన్న అతని మేనమామ రామకృష్ణంరాజు , అతని ఆధ్వర్యంలో ఇంతకాలం రామరాజు పెరిగారు, అతన్ని నరసాపురం తీసుకువచ్చి స్థానిక టేలర్ హైస్కూల్‌లో చేర్పించారు. అయితే తరువాత అతను అధికారిక విద్యను విడిచిపెట్టాడు కానీ ప్రైవేట్‌గా

తెలుగు, సంస్కృతం, హిందీ మరియు ఆంగ్ల భాషల సాహిత్యంపై పట్టు సాధించాడు. సమకాలీన నివేదికలు అతను 18 సంవత్సరాల వయస్సులో సన్యాసి (మత సన్యాసి) కావడానికి ముందు జ్యోతిష్యం , మూలికా వైద్యం , హస్తసాముద్రికం మరియు గుర్రపుస్వారీపై ప్రత్యేక ఆసక్తిని కనబరిచాడు.

నాయకుడిగా తన భవిష్యత్తును సూచిస్తూ, రామరాజు తన హైస్కూల్ రోజుల్లో తన మామ గుర్రాల మీద సుదూర కొండ ప్రాంతాలకు వెళ్లడం మరియు బ్రిటీష్ వలస పాలనలో జీవించిన వివిధ గిరిజన ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న వివిధ సమస్యలతో తనకు పరిచయం కావడం తరచుగా కనిపించింది. . అతను ముఖ్యంగా కొండ తెగకు చెందిన కోయల కష్టాలను చూసి చలించిపోయాడు . తీర్థయాత్రలను ఇష్టపడి, 1921లో పవిత్ర గంగ మరియు గోదావరి నదుల జన్మస్థలమైన గంగోత్రి మరియు నాసిక్‌లను సందర్శించారు . అతను దేశంలో పర్యటించినప్పుడు, అతను చిట్టగాంగ్‌లో వివిధ విప్లవకారులను కలిశాడు . భారతీయ ప్రజల సామాజిక-ఆర్థిక స్థితిగతులను, ముఖ్యంగా గిరిజనుల స్థితిగతులను చూసి, అతను తీవ్రంగా నివ్వెరపోయాడు మరియు బ్రిటిష్ పాలన నుండి వారి విముక్తి కోసం ఒక ఉద్యమాన్ని నిర్మించాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. ఆ తర్వాత గోదావరి జిల్లా సమీపంలోని పాపి కొండల్లో గిరిజనులు అధికంగా ఉండే ప్రాంతంలో స్థిరపడ్డారు .

సీతారామ రాజు మొదట్లో సాధువు అయ్యాడు మరియు నైతిక స్థాయి మరియు ఆధ్యాత్మిక శక్తులను పొందేందుకు వివిధ ఆధ్యాత్మిక విభాగాలను అభ్యసించాడు. అతను మూలికలతో నిపుణులైన వైద్యుడు కూడా అయ్యాడు. ఈ సమయంలో, క్రైస్తవ మిషనరీలు ఏ విధంగానైనా కొండ తెగల మధ్య మతమార్పిడులను పొందేందుకు చేసిన ప్రయత్నాలు, అతను సామ్రాజ్యవాదాన్ని శాశ్వతంగా కొనసాగించడానికి మతమార్పిడిని ఒక సాధనంగా భావించినందున అతనికి చిరాకు తెప్పించింది. అతను గిరిజన ప్రజలలో కనీస అవసరాలతో నిరాడంబరమైన జీవితాన్ని కొనసాగించాడు. వారి నుండి పండ్లు మరియు తేనె వంటి ఆహార పదార్థాలను మాత్రమే తీసుకొని, అతను తనకు సమర్పించిన ప్రతిదానిలో చాలా వరకు తిరిగి గిరిజనులకు తన ఆశీర్వాదంతో తిరిగి ఇచ్చేవాడు. అతి త్వరలో అతని ఆకర్షణీయమైన స్వభావం గిరిజనులలో పవిత్ర శక్తులను కలిగి ఉన్న వ్యక్తిగా, మెస్సియానిక్ హోదాలో కూడా ఖ్యాతిని పొందింది – అతను తన గురించి సృష్టించిన పురాణాల ద్వారా మరియు అతని గురించి స్థాపించిన వాటిని అంగీకరించడం ద్వారా రెండింటికి బలం చేకూర్చింది. అతని అజేయతకు సంబంధించిన వాటితో సహా ఇతరులు.

కొండ తెగల ప్రజలు అమాయకులు కానీ మిలిటెంట్ ప్రజలు, పశువులను మేపడం, పండ్లు, ఇంధనం సేకరించడం మరియు బయటి వ్యక్తులతో వ్యాపారం చేయడం వంటి కార్యకలాపాలకు చాలా బకాయిలు చెల్లించేవారు. వారి ' పోడు ' లేదా 'అడవి' సాగును అభ్యసించకుండా వారిని నిరోధించారు మరియు వారి సంప్రదాయ జీవన విధానానికి ముప్పు ఏర్పడింది. వారి దోపిడీని చూసిన రామరాజు కనికరం కోసం అధికారులను వేడుకున్నా అదంతా ఫలించలేదు. తిరుగుబాటు ఒక్కటే మార్గం అని అతను భావించాడు.

గిరిజనుల మనోవేదనలను గుర్తించి, వారి సమస్యలకు పరిష్కారాలను కనుగొని, వారి హక్కుల గురించి వారికి అవగాహన కల్పించి, వారిని సంఘటితపరచడం ప్రారంభించి, అటవీ మరియు రెవెన్యూ అధికారులు, మిషనరీలు మరియు పోలీసుల అణచివేత మరియు దౌర్జన్యానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటానికి వారిని సిద్ధం చేశారు. అటవీ భూభాగాలను పర్యటించడం ద్వారా అతను భౌగోళిక లక్షణాల గురించి విస్తృతమైన జ్ఞానాన్ని

పొందాడు, ఇది అతని భవిష్యత్తులో గెరిల్లా యుద్ధ వ్యూహకర్తగా సహాయపడింది . ఈ సమయంలో బ్రిటీష్ అధికారులు వారి పూర్వీకుల ఆస్తులను జప్తు చేసినప్పుడు, స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు అయిన కోయ గిరిజన సోదరులు, గం మల్లుదొర మరియు గం గంటందొర రామరాజు శ్రేణిలో చేరారు మరియు అతని లెఫ్టినెంట్‌లుగా మారారు. బ్రిటీష్ వారి అణచివేత పద్ధతులు భరించలేనివిగా మారడం మరియు ప్రజలు స్వేచ్ఛగా జీవించడానికి తిరుగుబాటు చివరి ఎంపికగా మారడంతో, రామరాజు వారి సహజ నాయకుడయ్యాడు. తన ఆశ్రమం కోసం 60 ఎకరాల సారవంతమైన భూమిని అందించడం ద్వారా ప్రభుత్వం అతనిని గెలవడానికి ప్రయత్నించింది, కానీ అతను దానిని తిరస్కరించాడు మరియు ప్రజల పక్షాన నిలిచాడు.

1882 మద్రాస్ ఫారెస్ట్ యాక్ట్‌ను ఆమోదించిన తరువాత, అడవుల్లోని ఆర్థిక విలువను దోపిడీ చేసే ప్రయత్నంలో, అడవులలో గిరిజన ప్రజల స్వేచ్ఛా సంచారంపై దాని పరిమితులు వారి సాంప్రదాయ పోడు వ్యవసాయ వ్యవస్థలో నిమగ్నమవ్వకుండా నిరోధించాయి, ఇది జీవనాధార ఆర్థిక వ్యవస్థ , ఇది షిఫ్టింగ్ సాగు వ్యవస్థను కలిగి ఉంది . ఈ మార్పుల వల్ల వారు ఆకలి చావులను ఎదుర్కొంటారు మరియు దానిని నివారించేందుకు వారి ప్రధాన సాధనాలు రోడ్డు నిర్మాణం వంటి వాటి కోసం ప్రభుత్వం మరియు దాని కాంట్రాక్టర్లు ఉపయోగించే అవమానకరమైన, కఠినమైన, విదేశీ మరియు దోపిడీ కూలీ వ్యవస్థలో పాల్గొనడం .

దాదాపు అదే సమయంలో, బ్రిటీష్ రాజ్ అధికారులు ముత్తాదార్ల సాంప్రదాయ వారసత్వ పాత్రను కూడా తొలగించారు, అప్పటి వరకు మైదాన ప్రాంతాలలో నివసించే రాజులకు పన్ను వసూలు చేసేవారుగా కొండలపై వాస్తవ పాలకులుగా ఉన్నారు. ఈ వ్యక్తులు ఇప్పుడు కేవలం సివిల్ సర్వెంట్ల పాత్రకు తగ్గించబడ్డారు, ఎటువంటి అధికారాలు లేకుండా, ఇష్టానుసారం పన్నులు విధించే సామర్థ్యం మరియు వారి స్థానాన్ని వారసత్వంగా పొందే హక్కు లేదు. అందువల్ల, సాగుదారులు మరియు పన్ను వసూలు చేసేవారు, ఒకప్పుడు పరస్పరం వ్యతిరేకతతో ఉండేవారు, బదులుగా ఇప్పుడు వలసరాజ్యాల శక్తితో తమ అసంతృప్తిని విస్తృతంగా కలిగి ఉన్నారు.

రామరాజు తన వలసవాద వ్యతిరేక ఉత్సాహానికి మద్దతు ఇవ్వడానికి గిరిజన ప్రజల అసంతృప్తిని ఉపయోగించుకున్నాడు, అదే సమయంలో పునరుజ్జీవింపబడిన హోదా కోసం స్వార్థపూరితంగా ఉన్న వారి కంటే తన కారణంపై సానుభూతి చూపే ముత్తాదార్ల మనోవేదనలను కూడా పొందాడు. దీనర్థం అతని అనుచరులలో చాలా మంది గిరిజన సంఘాలకు చెందినవారు, కానీ ఒకప్పుడు వారిని దోపిడీ చేసిన ముత్తాదార్ తరగతికి చెందిన కొంతమంది ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కూడా చేర్చారు, అయినప్పటికీ చాలా మంది ముత్తాదార్లు రాజు గొప్ప మంచిదని భావించిన దాని కోసం పోరాడడంలో సందిగ్ధత కలిగి ఉన్నారు.

ప్రజల మద్దతును ఆకర్షించడానికి, రామరాజు సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమం నుండి నిగ్రహాన్ని ప్రోత్సహించడం, ఖద్దరు, మద్యపాన వ్యతిరేక ప్రచారం మరియు పంచాయితీ కోర్టులకు అనుకూలంగా వలసరాజ్యాల కోర్టులను బహిష్కరించడం వంటి అంశాలను స్వీకరించారు . 1922 ప్రారంభంలో ఉద్యమం అంతరించిపోయినప్పటికీ, కొండ ప్రజలలో వారి రాజకీయ అవగాహన మరియు మార్పు కోసం కోరికను పెంచడానికి అతను దాని పద్ధతుల్లో కొన్నింటిని ప్రచారం చేయడంలో నిమగ్నమై ఉండటంతో అప్పటికి అది మైదాన ప్రాంతానికి చేరుకుంది. ఈ చర్యలు అతనిని ఆ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నుండి పోలీసుల నిఘాలో ఉంచడానికి కారణమయ్యాయి; ఈ చర్య ఉన్నప్పటికీ, సాయుధ తిరుగుబాటును ప్రేరేపించడానికి అతను తన ప్రచారాన్ని

మభ్యపెట్టే విధంగా ఉపయోగిస్తున్నాడనే వాస్తవాన్ని ఉద్యమం లేదా బ్రిటిష్ వారి రాజకీయ నాయకత్వం గుర్తించలేదు.

అతను కొన్ని సందర్భాల్లో గాంధీని స్తుతిస్తూ కనిపించినప్పటికీ, రామరాజు ఆదివాసీలను ఆయుధాలతో సన్నద్ధం చేసుకోవాలని మరియు గెరిల్లా యుద్ధ పద్ధతుల్లో ప్రావీణ్యం సంపాదించాలని చురుకుగా ప్రోత్సహించాడు . మల్కనగిరి డిప్యూటీ తహసీల్దార్‌తో సంభాషణ సందర్భంగా, రామరాజు గాంధీని ప్రశంసించిన తర్వాత హింస అవసరమని, స్వరాజ్యం ఏర్పడే వరకు తన ప్రచారాన్ని కొనసాగిస్తానని చెప్పారు.

తన మద్దతుదారులతో, రామరాజు బలమైన మరియు శక్తివంతమైన యోధుల దళాలను నిర్మించాడు. తునికి చెందిన నాన్-కోపరేటర్ మరియు ఖాదీ నిర్మాత అయిన రాళ్లపల్లి కాశన్నల సహాయంతో , రామరాజు సాధారణ ఖాదీ ధరించేవాడని నివేదించబడిన రామరాజు తన సైనికులందరికీ ఖాదీ యూనిఫాంలను మాత్రమే అందించాడు. విల్లు మరియు బాణం మరియు ఈటెల వంటి సాంప్రదాయ ఆయుధాలను ఆడటం, తమలో తాము సందేశాలను మార్పిడి చేసుకోవడానికి ఈలలు మరియు డ్రమ్స్ కొట్టడం వంటి వ్యూహాలను అమలు చేయడం, విప్లవకారులు బ్రిటిష్ వారి పోరాటంలో ప్రారంభంలో అద్భుతమైన విజయాన్ని సాధించగలిగారు. సాంప్రదాయ ఆయుధాలు బ్రిటీష్ వారికి వ్యతిరేకంగా పెద్దగా ఉపయోగపడవని గ్రహించిన రాజు, వారిని శత్రువుల నుండి దూరం చేయడమే సరైన మార్గం అని భావించి, వారి పోలీసు స్టేషన్లపై దాడులు ప్రారంభించాడు.

1922 ఆగస్టు 22 మరియు 24 మధ్యకాలంలో చింతపల్లి, కృష్ణదేవిపేట, రాజవొమంగి పోలీసు స్టేషన్లపై దాడి చేసి దోచుకోవడంలో రామరాజు 500 మందితో కూడిన దళానికి నాయకత్వం వహించాడు. 26 మస్కెట్లు, 2,500 రౌండ్ల మందుగుండు సామగ్రి, ఆరు .303 లీ ఎన్‌ఫీల్డ్ రైఫిల్స్ మరియు ఒక రివాల్వర్‌తో సహా వివిధ ఆయుధాలను స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. అతను ఆ ప్రాంతంలో పర్యటించి మరింత మందిని నియమించుకున్నాడు మరియు అతనిని వెతకడానికి పంపిన బలగాలలో భాగమైన ఒక పోలీసు అధికారిని చంపాడు. ఈ దాడుల యొక్క ముఖ్య లక్షణం ఏమిటంటే, ప్రతి దాడి తర్వాత, రామరాజు స్టేషన్ డైరీలో వ్రాసిన నోట్‌పై సంతకం చేసి, అక్కడ దోపిడీకి సంబంధించిన వివరాలను, అతను సంపాదించిన ఆయుధాలు, దాడి చేసిన తేదీ మరియు సమయంతో పూర్తి చేసి, పోలీసులకు ధైర్యం చెప్పాడు. వీలైతే అతన్ని ఆపండి.

ఏ భారతీయ పోరాట యోధుడిపైనా దాడి చేయవద్దని రామరాజు తన అనుచరులకు సూచించినట్లు సమాచారం. సూచనలను చాలా జాగ్రత్తగా అనుసరించారు, భారతీయులు మరియు యూరోపియన్ల సంయుక్త దళం పాము పర్వత మార్గాల గుండా వెళ్ళినప్పుడు, అతని అనుచరులు భారతీయులను విడిచిపెట్టారు కానీ విదేశీ దళాలపై మాత్రమే దాడి చేశారు.

బ్రిటీష్ వారు రాజును వెంబడించడంలో చాలా కష్టపడ్డారు, కొంతవరకు తెలియని భూభాగం మరియు తక్కువ జనాభా ఉన్న ప్రాంతాల్లోని స్థానిక ప్రజలు వారికి సహాయం చేయడానికి ఇష్టపడరు, బదులుగా రాజుకు ఆశ్రయం మరియు తెలివితేటలు అందించడంతోపాటు రాజుకు సహాయం చేయడానికి పూర్తిగా ఆసక్తి చూపారు. కొండలపై ఆధారపడిన సమయంలో, సమకాలీన అధికారిక నివేదికలు తిరుగుబాటుదారుల యొక్క ప్రధాన సమూహం 80 మరియు 100 మధ్య తగ్గిపోయాయని సూచించాయి, అయితే గ్రామాల నుండి ప్రజల

ప్రమేయం కారణంగా బ్రిటిష్ వారిపై చర్య తీసుకోవడానికి వారు కదిలినప్పుడల్లా ఈ సంఖ్య నాటకీయంగా పెరిగింది.

సెప్టెంబరు 23న దమ్మనపల్లి ఘాట్‌లో ఇద్దరు అధికారులను హతమార్చడం ద్వారా అల్లూరి ఒక పోలీసు పార్టీని ఉన్నత స్థానం నుండి మెరుపుదాడి చేయడంతో మరిన్ని మరణాలు సంభవించాయి, తద్వారా అసంతృప్తి చెందిన ప్రజలలో అతని ఖ్యాతిని సుస్థిరం చేశారు. సెప్టెంబరులో పోలీసులకు వ్యతిరేకంగా రెండు అదనపు విజయవంతమైన దాడులు జరిగాయి. ఈ సమయంలో బ్రిటీష్ వారు రామరాజు యొక్క గెరిల్లా యుద్ధ శైలిని ఇదే విధమైన ప్రతిస్పందనతో సరిపోల్చవలసి ఉంటుందని గ్రహించి, అటువంటి ప్రయోజనాల కోసం శిక్షణ పొందిన మలబార్ స్పెషల్ పోలీస్ నుండి సభ్యులను రూపొందించారు.

ప్రోత్సాహకాలు మరియు ప్రతీకారం రెండింటి ద్వారా రామరాజుకు వారి మద్దతు గురించి తెలియజేయడానికి లేదా ఉపసంహరించుకోవడానికి స్థానిక ప్రజలను ఒప్పించే ప్రయత్నాలు విజయవంతం కాలేదు. తర్వాత అన్నవరం, అడ్డతీగల, నర్సీపట్నం మరియు రంపచోడవరం పోలీస్ స్టేషన్లపై దాడులు నిర్వహించారు.

ధారకొండ వద్ద, ఒకసారి రాజు కాళీమాత పూజలో నిమగ్నమై ఉన్నప్పుడు , ప్రత్యేక పోలీసు బృందం అతనిపై దాడి చేసింది, కానీ వారి లక్ష్యంలో విఫలమైంది. ఈ సంఘటన గిరిజనులలో రాజు యొక్క ప్రతిష్టను పెంచింది, వారు అతన్ని దైవిక శక్తులు కలిగిన వ్యక్తిగా చూడటం ప్రారంభించారు.

అతని దాడుల సమయంలో, రామరాజుకు అగ్గి రాజు అనే అతని నమ్మకమైన సహాయకుడు సమర్థంగా మద్దతు ఇచ్చాడు, అతని దోపిడీలు వీరోచితంగా పరిగణించబడ్డాయి. తిరుగుబాటు నిరాటంకంగా కొనసాగడంతో, దానిని అణచివేయడానికి అస్సాం రైఫిల్స్ రెజిమెంట్ యొక్క నిర్లిప్తతలను తీసుకువచ్చారు. తిరుగుబాటును అంతం చేయడానికి మరియు అప్పటి జిల్లా కలెక్టర్లు అల్లూరి సీతారామరాజును పట్టుకోవడానికి: తూర్పు గోదావరికి చెందిన బ్రాకెన్ మరియు విశాఖపట్నంలోని RT రూథర్‌ఫోర్డ్, తిరుగుబాటు ప్రాంతాలపై అధికార పరిధిని కలిగి ఉన్నారు, గ్రామాలను కాల్చడం నుండి ధ్వంసం చేయడం వరకు న్యాయమైన మరియు దుర్మార్గమైన అన్ని మార్గాలను ఉపయోగించారు. పంటలు, పశువులను చంపడం మరియు మహిళలను ఉల్లంఘించడం, అన్నీ ఫలించలేదు.

పరిస్థితి చాలా తీవ్రంగా ఉంది, ఇది ప్రభుత్వ ప్రతిష్టపై తీవ్రంగా చెప్పాలి.– Mr బ్రాకెన్, అల్లూరి సీతారామ రాజు చర్యలపై తూర్పు గోదావరి జిల్లా కలెక్టర్ (18 అక్టోబర్ 1922) ఏజెన్సీ కమిషనర్, JR హిగ్గిన్స్ రామరాజు తలపై రూ. 10,000 మరియు అతని లెఫ్టినెంట్లు ఘంటమ్ దొర మరియు మల్లం దొరలకు ఒక్కొక్కరికి రూ. 1,000 నగదు బహుమతిని ప్రకటించారు. [16] దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న సామాన్య ప్రజలతో పాటు శక్తివంతమైన అధికారుల దృష్టిని ఆకర్షించడానికి సుమారు రెండు సంవత్సరాల పాటు పోరాటం కొనసాగింది. ఏప్రిల్ 1924లో, 'మన్యం' తిరుగుబాటును అణచివేయడానికి, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం TG రూథర్‌ఫోర్డ్‌ను నియమించింది, అతను రాజు మరియు అతని సన్నిహిత అనుచరుల ఆచూకీ తెలుసుకోవడం కోసం ప్రజలపై హింస మరియు హింస యొక్క తీవ్ర పద్ధతులను అవలంబించాడు.

రామరాజు ఎక్కువగా మైదాన ప్రాంతాల నుండి మద్దతు పొందుతున్నందున, బ్రిటిష్ వారు కొండలను చుట్టుముట్టారు మరియు పెద్దవలస, గూడెం మరియు దారకొండ ప్రాంతాల మధ్య అతని ప్రభావాన్ని పరిమితం

చేశారు. అయినప్పటికీ, అతను తన పక్షాన ఎక్కువ మందిని, ముఖ్యంగా మైదాన ప్రాంతాల నుండి వచ్చిన కాంగ్రెస్ సభ్యులను న్యాయస్థానంలో ఉంచడానికి ప్రయత్నించాడు, కానీ అతను పూర్తిగా నిరాశ చెందాడు, కానీ అతను తన పట్ల ఎలాంటి సానుభూతిని కలిగి లేడని మరియు అతను గాంధేయ సిద్ధాంతాన్ని ఉల్లంఘించిన కారణంగా అతని చర్యలకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నాడు. చరిత్రకారుడు డేవిడ్ ఆర్నాల్డ్ అయితే కాంగ్రెస్ నాయకత్వం రామరాజు మరియు గిరిజనులకు మద్దతు ఇవ్వకపోవడానికి అసలు కారణం రాజు మరియు అతని ప్రజలు తిరుగుబాటు చేసిన "జమీందార్లు మరియు వడ్డీ వ్యాపారుల యొక్క అదే వర్గ ప్రయోజనాలను కాంగ్రెస్ నాయకులు పంచుకోవడం" అని పేర్కొన్నాడు. . ఇతర రాజకీయ సంస్థల నుండి ప్రతిస్పందనలు స్పందించలేదు లేదా ప్రతికూలంగా ఉన్నాయి.

దాదాపు రెండు సంవత్సరాల పాటు భారీ ప్రయత్నం చేసిన తర్వాత, చివరికి బ్రిటీష్ వారు అల్లూరిని చింతపల్లె అడవుల్లో బంధించగలిగారు , తరువాత అతన్ని చెట్టుకు కట్టివేసి, 7 మే 1924న కొయ్యూరు గ్రామంలో కాల్చి సారాంశం ఉరితీశారు . ప్రస్తుతం విశాఖపట్నం సమీపంలోని కృష్ణదేవిపేట గ్రామంలో అతని అంతిమ అవశేషాలతో కూడిన సమాధి ఉంది.

రాజు యొక్క లెఫ్టినెంట్, ఘంటమ్ దొర, 6 జూన్ 1924న చంపబడ్డాడు మరియు అతని సోదరుడు మల్లం దొర పట్టుబడి జైలు పాలయ్యాడు, భారత స్వాతంత్ర్యం తర్వాత 1952లో విశాఖపట్నం నియోజకవర్గం నుండి లోక్‌సభకు ఎన్నికైన సభ్యుడు అయ్యాడు .

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని అల్లూరి విగ్రహానికి పూలమాలలు వేసి నివాళులర్పిస్తున్న భారత 14వ రాష్ట్రపతి రామ్‌నాథ్ కోవింద్అత్యంత శక్తివంతమైన సామ్రాజ్యాలలో ఒకదానిపై రాజ్యాధికారాలు లేకుండా సాయుధ పోరాటం చేయడంలో అల్లూరి సీతారామ రాజు చేసిన కృషికి తగిన గుర్తింపు లభించింది. దాదాపు రెండు సంవత్సరాల పాటు సాగిన గెరిల్లా యుద్ధానికి బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం అతన్ని శక్తివంతమైన వ్యూహకర్తగా గుర్తించింది, ఆ సమయంలో వారు అతనిని ఓడించడానికి ₹4 మిలియన్లకు పైగా ఖర్చు చేయాల్సి వచ్చింది.

1929లో ఆంధ్ర ప్రాంత పర్యటన సందర్భంగా మహాత్మా గాంధీకి రామరాజు చిత్రపటాన్ని బహూకరించారు, దానికి ప్రతిస్పందిస్తూ ఆయన ఈ విధంగా రాశారు:"నాకు సాయుధ తిరుగుబాటు పట్ల సానుభూతి లేకపోయినప్పటికీ, సాయుధ తిరుగుబాటును ఆరాధించలేనప్పటికీ, యువ శ్రీరామరాజు వలె చాలా ధైర్యవంతుడు, చాలా త్యాగం, చాలా సరళమైనది మరియు చాలా గొప్ప వ్యక్తిత్వం ఉన్న యువకుడికి నేను నివాళులర్పించలేను. రాజు (అతను నిజంగా చనిపోయి ఉంటే) ఫితూరీ కాదు గొప్ప వీరుడు.దేశంలోని యువకులు శ్రీరామరాజు యొక్క తెగువ, ధైర్యసాహసాలు, భక్తి, సమర్థతలను పెంపొందించుకుని, కచ్చితమైన అహింసా మార్గాల ద్వారా స్వరాజ్యం కోసం అంకితం చేస్తారా.. నాకు అది రోజురోజుకు మరింత స్పష్టమవుతోంది. మన స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసం ఇంతవరకు అణచివేసబడిన మధ్యతరగతి ప్రజలైన లక్షలాది మందిని ఉద్ధరించి, లేపాలంటే, అహింస మరియు సత్యం ద్వారా తప్ప వేరే మార్గం లేదు. మిలియన్ల సంఖ్యలో ఉన్న దేశానికి వేరే మార్గం అవసరం లేదు." – మహాత్మా గాంధీ

జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ "వేళ్లపై లెక్కించగల అతికొద్ది మంది హీరోలలో రాజు ఒకరు" అని వ్యాఖ్యానించారు.

నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్ తన దృఢ సంకల్పంలో అల్లూరి దిట్ట అని, ప్రజల కోసం ఆయన చేసిన అసమానమైన ధైర్యం మరియు త్యాగం చరిత్రలో స్థానం పొందేలా చేస్తుంది.

చరిత్రకారుడు డేవిడ్ ఆర్నాల్డ్ తన పుస్తకం *ది రెబెల్లియస్ హిల్‌మెన్: ది గూడెం-రంపా రైజింగ్ 1839–1924లో* , అతని పేరు కారణంగా, గిరిజనులు రామరాజులో హిందూ దేవత " రామ " యొక్క ప్రతిమను ప్రదర్శించేవారని పేర్కొన్నాడు , ఇది గౌరవప్రదమైనది. అతను ఎప్పుడూ కోరని మత వ్యక్తి.

భారతదేశం యొక్క 1986 పోస్టల్ స్టాంపుపై అల్లూరిస్వతంత్ర భారత ప్రభుత్వం అతని గౌరవార్థం అతని జన్మస్థలంగా భావించే మొగల్లు గ్రామంలో పోస్టల్ స్టాంపును విడుదల చేసింది . ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం , అతని జీవితానికి సంబంధించిన ప్రదేశాలలో స్మారక చిహ్నాలను నిర్మించడమే కాకుండా, జీవించి ఉన్న అతని సోదరుడికి రాజకీయ పెన్షన్ మంజూరు చేసింది.

2022 లో, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం పాడేరు ప్రధాన కార్యాలయంగా పూర్వపు విశాఖపట్నం జిల్లా నుండి అల్లూరి సీతారామ రాజు పేరు మీద కొత్త జిల్లాను ఏర్పాటు చేసింది.

- నటుడు కృష్ణ నటించిన 1974 తెలుగు భాషా చిత్రం *అల్లూరి సీతారామ రాజు* , అతని జీవితాన్ని వర్ణిస్తుంది.
- 1986లో, భారత పోస్టల్ డిపార్ట్‌మెంట్ 'స్వాతంత్రం కోసం భారతదేశ పోరాటం' సిరీస్‌లో అతనిని కలిగి ఉన్న స్మారక స్టాంపును విడుదల చేసింది.
- ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఆయన జన్మదినమైన జూలై 4ని ఏటా రాష్ట్ర పండుగగా జరుపుకుంటుంది.
- ఏలూరులోని అల్లూరి సీతారామరాజు క్రికెట్ స్టేడియంకు ఆయన పేరు పెట్టారు.
- 9 అక్టోబర్ 2017న, పార్లమెంటు సభ్యులు తోట నరసింహం మరియు వి. విజయసాయి రెడ్డి అభ్యర్థన మేరకు , భారత ప్రభుత్వం ఆయనను స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడిగా గుర్తించి భారత పార్లమెంటు ఆవరణలో ఆయన విగ్రహాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించింది. గిరిజనుల సంక్షేమం కోసం ఆయన చేస్తున్న కృషి.
- SS రాజమౌళి దర్శకత్వం వహించినభారతీయ తెలుగు భాషా చిత్రం *RRR* (2022), రామరాజు మరియు కొమరం భీమ్ జీవితాల ఆధారంగా కల్పిత కథను కలిగి ఉంది, ఇందులో రామ్ చరణ్ అల్లూరి పాత్రను పోషించారు. 1920లో జరిగిన ఈ సినిమా కథాంశం, వలస భారతదేశంలో బ్రిటిష్ వారితో పోరాడిన తిరుగుబాటుదారుల ఇద్దరి చుట్టూ తిరుగుతుంది.
- *2023లో స్వరాజ్* 61వ ఎపిసోడ్‌లో అల్లూరి సీతారాంరాజుపై పూర్తి ఎపిసోడ్ ఉంది. అల్లూరి సీతారాం రాజు టైటిల్ పాత్రను నటుడు శ్రేష్ఠ్ కుమార్ పోషించారు మరియు DD నేషనల్‌లో ప్రసారం చేయబడింది.

మూడోసారి ఎదురు చూసినా అమ్మాయే

దుర్గ I B.COM శ్రీ చింతలపాటి వరప్రసాద మూర్తి రాజు ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల గణపవరం, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా.

నా పేరు దుర్గ. మా తాతయ్య గారి ఊరు జలి కొమ్మర. మా తాతయ్య గారి పేరు అర్జున్ రావు. అమ్మమ్మ పేరు వైదేహి సావిత్రి. అమ్మమ్మకి నలుగురు పిల్లలు. మొదట మా పెద్ద మావయ్య వెంకటేశ్వరరావు. రెండో మావయ్య నాగేశ్వరరావు. మూడవది మా అమ్మ గారు. మా అమ్మ గారు పేరు ధనలక్ష్మి. తర్వాత మా మావయ్య. మావయ్య పేరు శివకృష్ణ . మర్చిపోయాను మా తండ్రి గారి గురించి చెప్పలేదు కదా. ఇప్పుడు చెప్పబోతున్నాను. మా తండ్రిగారి నాన్న పేరు పోతురాజు నాన్నమ్మ పేరు లక్ష్మిమ. నానమ్మకి నలుగురు పిల్లలు. మొదట మ పెద్ద బాప్ప. బాప్పాపేరు సీత. రెండోవ బప్పా పేరు మాధవి. మూడోవది మా పెదనాన్న. మా పెదనాన్న పేరు సత్యనారాయణ. నల్గోవది మా నాన్న. మా నాన్న పేరు సుబ్బారావు. మా నాన్న ఏ పని చేస్తాడు అంటే ఆటో డ్రైవ్ చేస్తాడు .అలగే కౌలు రైతు వ్యవసాయం చేస్తారు.

మా అమ్మ కి నాన్నకి వివాహం అయిన తర్వాత రెండు సంవత్సరాలకి మా అక్క పుట్టింది. మా పెద్ద అక్క పుట్టిన ఒక సంవత్సరానికి మా రెండో అక్క పుట్టింది. ఇద్దరు అమ్మాయిలు పుట్టారని మళ్ళీ మా అమ్మకి ఆపరేషన్ చయించుకుండ అబ్బాయి పుడతాడేమో అని వుంచారు. ఒక సంవత్సరానికి మళ్ళీ అమ్మాయి పుట్టింది. అది నేను . మా పెద్ద అక్క పేరు ఉమాదేవి. చిన్న అక్క పేరు జ్యోతి. నా పేరు దుర్గ.

నేను 2005సంవత్సరంలో ఆగస్టు 28వ తేదీన జన్మించాను.నన్ను అందరూ మగ పిల్లవాడు అని పిలుస్తారు.అల పెరిగి మూడవో సంవత్సరానికి నన్ను అంగన్వాడీలో జాయిన్ చేయించారు. చదివిన తర్వాత మా ఊరిలో మా ఇంటి ముందు ఉన్న ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ఒకటవ తరగతి జాయిన్ చేయించారు.మా అక్క వాళ్ళ కూడా అక్కడే చదివారు.కాబట్టి నన్ను కూడా అక్కడే జాయిన్ చేయించారు.మా ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ఒకటవ తరగతి నుండి ఎనిమిదో తరగతి వరకుమా ఊరిలో చదివాను మా స్కూల్లో చాలా బాగా చదువుకొని అందరితో బాగా అల్లరి .అయితే మా అయిదోవ తరగతిలో ఇంగ్లీష్ మాస్టర్ కొండబాబు సార్ అసైన్మెంట్ రాయమని చ్ఛేవారు ఎవరు ఫస్ట్ రాస్తే వారికి కంప్యూటర్ ఇస్తానుఅనేవారు.దానితో అందరూ ఫాస్ట్ గా రాసేస్ వారు.మేము మా ఫ్రెండ్స్ అందరుబాగా ఆదుకొనే వాళ్ళం అయితే అందరినీ ఆటలపోటిలకుతీసుకొని వెళ్ళేవారు .అయితే అమి ఏమి ఆటలు అంటే హ్యాండ్ కర్చీఫ్డార్జ్ బాల్,కుంటాట.వీటిలో నేను హ్యాండ్ కర్చీఫ్ ఆట ఆడివిన్అయ్యాను.ప్రైజ్ గెలుచుకున్నారు. మా సార్స్అందరూ పిల్లల్ని పిక్ నిక్ కి మా వూరి పొలాలు దగ్గరికి తీసుకొని వెళ్ళారు.అక్కడ బాగా ఆదిపించారు.

.అయితే ఇంటర్వెల్ బెల్ కొట్టడానికి అందరు కొట్టుకొనే వాళ్ళం నేను కొడతా నేను కొడతా అని గొడవ పడేవాళ్లం . అయితే నిక్ నేమ్స్పెట్టుకొని ఎడిపించుకునేవాల్లాం . అయితే అన్ని ఎగ్జామ్స్అయిపోయాక ఫర్ వెల్పెట్టుకున్నాం అందరూ డబ్బులు వేసుకొని బిర్యానీచేయించుకొని అందరూ ఫర్ వెల్కి డాన్స్ లు వేయడానికి ప్రాక్టీస్ అయ్యి ఫేర్వెల్రోజున అందరూ డాన్స్ లో పటిస్పేట్చేశారు.అల మా ఎనిమిదవ తరగతి పూర్తి అయ్యింది. మా ఫ్రెండ్స్ అందరంమళ్ళీ పరిమళ గ్రామంలోజెడ్.పి.హెచ్.యస్ హై స్కూల్లో 9వతరగతిజాయిన్అయ్యాము.అక్కడికి మా ఫ్రెండ్స్ అందరు సైకిల్ తొక్కుకొని సరదాగా స్కూల్లో వెళ్ళేవాళ్ళం.అయితేఒకరి సైకిల్ పుంచేర్ పడితే అందరూ వారితో పాటు నడిచే వాళ్ళం.అక్కడ చాలా పెద్ద గ్రౌండ్ వుండేది.అక్కడ కూడా పి. టి మేడం వుండేవారు.చైన్ కబ్బడ్డి

ఆడిపించేవారు.తరువాత మేడం వెళ్ళిపోయారు. తరువాత సార్ వచ్చారు.అక్కడ ప్రిన్సిపల్ సార్ బాగా వుండేవారు.అక్కడఅంత మొక్కలతో నిండి వుండేది చాలా మంచి వాతావరణంలో ఉంటున్నాం అని ఆనందంగా వుండేవాళ్ళం.అక్కడ డిజిటల్ క్లాస్ రూమ్స్ , విర్చ్యుయల్ క్లాస్ రూమ్స్ ఉన్నాయి .వాటిలో మాకు కథలు చూపించేవారు. ఒక రోజు పోలవరం తీసుకెళ్తాను అని అన్నారు.అయితే వెళ్ళాలని బాగా ప్లాన్ చేసుకున్న మా ఫ్రెండ్స్ అందరం సార్ అందరం.

అయితే ఒక రోజు తీసుకెళ్తానని అన్నారు తీసుకెళ్లారుమూడు బస్సుల మీద వెళ్ళాము.అక్కడ అందరూ బస్సేస్లో అన్ని స్కూల్ విద్యార్థులు బాగా అరిచే వారు .మా గణపతిరావు సార్ మా బస్ లో ఉండడం వలన మమ్మల్ని అస్సలు మాట్లాడవద్దని అనేవారు.అందరూ అరవడం తో మాకు అరవాలని ఉండేది.కానీ మా సార్ మా బస్ లో రావడం మాకు ఆనందం గ లేదు .అక్కడ అన్ని కొనుక్కుందాం అని అందరూ డబ్బులు తెచ్చుకున్నారు.కానీ అస్సలు బస్ దిగానివ్వలేదు కొందరికి ఆ బస్ ప్రయాణం పడలేదు.కొందరు బస్ లో వంతింగ్స్ అయిపోయాయి .మా సార్ వాళ్ళ వైఫ్ కూడా వచ్చారు.నా తొమ్మిదవ తరగతిలోమా పెద్ద అక్కకు పెళ్లి కుదిరింది.అయితే ఫస్ట్ ఎంగేజ్మెంట్ జరగడానికి సిద్ధం చేశారు.ఎంగేజ్మెంట్ లో మా అక్కకి మా బావ గిఫ్టిచ్చారు .అయితే మారేజ్కి ముహూర్తాలు పెట్టారు.అయితే అక్క పెళ్లి ఏప్రిల్ 25వ తేదీన ముహూర్తం పెట్టారు. అయితే పెళ్లి పనులుమొదలుపెట్టారు. అలా పెళ్లి పనులు మొదలు పెట్టాక మా అక్క బట్టలు కొనడానికి గూడెం వెళ్ళాము.అయితే పెళ్లికి ముందు పెళ్లికూతుర్నే తయారు చేశారు మా పెద్ద మావయ్య వాళ్ళింటి దగ్గర మా అక్క ని పెళ్లి కూతుర్ని చేశారు.అక్కడ హడావిడిగా ఉంది.అయితే మా అక్క పెళ్లి కి మా చుట్టాలు అందరూ వచ్చారు.వచ్చాక వారంతా పెళ్లి పందిరి వేశారు.అయితే పెళ్లి రోజు అందరూ బాగా ప్రయాణం అయ్యి మా ఇంటి దగ్గర డప్పులు వాయించేవారు అక్కడ వున్న పిల్లలు అంత ఆ డప్పులు కి డాన్స్ చేశారు.వాళ్ళు బాగా ఆడుకుంటున్నారు.అయితే ఇంటిలో పెళ్లి రోజు ప్రొద్దున పూజ కార్యక్రమం వుంది అయితే అందరూ కొబ్బరికాయలు కొట్టి తరువాత ఆ డప్పులు కూడా మా అక్క మేము మా చుట్టాలు అందరూ డప్పులు కూడా మా వూరి ఆచారాలలో దేవతలకు పూజ చేసి మా ఇంటికి వచ్చేసారు.

మా ఇంటిదగ్గర అందరూ డప్పులు కూడా వెళ్లిన వాళ్ళు అందరూ బోజనాలు చేస్తారు.మా చుట్టాలు వేరే వూరి వాళ్ళు కూడా వస్తారు.అయితే మళ్ళీ సాయంత్రం పెళ్లి ముహూర్తం వుంది .అని మళ్ళీ దానికి సిద్ధంగా వున్నారు.అయితేఅలపెళ్ళి అయ్యింది.తర్వాత నా అక్కడ పరిమెళ్ళ ఫ్రెండ్స్తో బాగా కలిసి పోయాం .మాకు తొమ్మిదవ తరగతిలో సైకిల్ ఇచ్చారు.ఆ సైకిల్ మీద పేర్లు రాసుకునే వాళ్ళం.ఎందుకంటే అన్ని సైకిల్స్ ఒకే రంగులో ఉండడం వలనపేర్లు రాసుకునే వాళ్ళం.అయితే నాకు లెక్కలు అంత గ చేయడం రాదు పదోవ తరగతి పరీక్షలు ఎలా రాయాలి అని చాలా బాయం గా ఉండేది.కానీ కరోనావలన పరీక్షలు లేవు.అప్పుడు చాలా పెద్దసమస్య నుంచి బయట పడ్డాం అని అనుకున్నాం .కానీ ఆ కరోనా అందరూ ప్రాణాలు తీసింది .అది చాలా మంది ప్రజల ప్రాణాలు భయపెట్టింది .అందులో మా చుట్టాలు కూడా ఒకరు చనిపోయారుమా ఇంగ్లీష్ సార్బ్సార్ ఆ సిర్ నన్ను గూండా అని పిలిచేవారు.

అయితే బాగా చదివి రోజు సైకిల్ తొక్కుకోని వెళ్ళేవాళ్ళం .ఒక్కొక్క సారి అసైన్మెంట్ రాకసైకిల్ తొక్కేటప్పుడు సైకిల్ బుట్టలో పుస్తకాలు పెట్టుకొని చదువుకొనే వాళ్ళం.అల కూడా రాక పోతే మా స్నేహితులు చదివిన అసైన్మెంట్ మాకు అర్ధం అయ్యేలా చెప్పి అల రాయి అని సైకిల్ తొక్కుకుంటూ చదువు కొనే వాళ్ళం.అయితే

ఒకరోజు సైకిల్స్ వేసుకొని మా పరిమెళ్ల స్నేహితుల వారి ఇళ్లకు వెళ్ళాం.అయితే అలాపధోవ తరగతి చివరకు వచ్చాం.అక్కడ కూడా ఫేర్వెల్పెట్టుకొని బాగా రెడీఅయ్యిమా పదోవా తరగతి పూర్తి అయ్యింది. పదవ తరగతి పరీక్షలు రాయడానికి అందరూ సిద్ధంగా ఉన్నప్పుడు కరోనా వచ్చింది కరుణా వల్ల మా పరీక్షలు పోస్ట్ పోన్ అవ్వడంతో మాకు పరీక్షలు రద్దు చేయబడినది.కరోనా వచ్చి అందరినీ బాగా ప్రాణభయం పెట్టింది అలాగా మా పదవ తరగతి పూర్తయింది. మా ఇంటర్ కళాశాల గణపవరం గణపవరంలో ఎస్ సి బి ఆర్ కాలేజీలో చదివాము ఇంటర్.అక్కడ సార్ అందరూ బాగా చెప్పేవారు. అక్కడ కూడా సైకిల్ తొక్కుకుంటూ వెళ్లే వాళ్ళం మా ఫ్రెండ్స్ అందరం. ఇంటర్ మొదటి సంవత్సరం కూడా కరోనారావడంతో మళ్లీ పరీక్షలు రద్దు చేయబడినవి. ఇంటర్ పరీక్షలు కూడా కరోనా ద్వారా పాస్ అయ్యాం. అలా రెండవ సంవత్సరం ఇంటర్లో బాగా చదివి పరీక్షలకు సిద్ధమయ్యాము. అలాగే పరీక్షలు అందరం బాగా కష్టపడి రాసాము.

ఆ పరీక్షలు రిజల్ట్స్ వచ్చాయి నేను పాస్ అయ్యాను.మా ఇంటర్లో మా చిన్నక్క పెళ్లి జరిగింది. మా అక్క బాగా సంతోషంగా బావతో వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్లింది. వాళ్లు కొత్త ఇల్లు కట్టుకున్నారు పెళ్లయ్యాక. ఆ ఇంట్లో ఉంటున్నారు. తర్వాత నేను డిగ్రీ కళాశాలలో మా స్నేహితులతో కలిసి జాయిన్ అయ్యాము. అలా తర్వాత కొద్ది రోజులు తర్వాత ఫస్ట్ సేమ్ టైం టేబుల్ వచ్చింది సార్ అందరూ బాగా చదివించారు. అలా మొదటి సెమ్ ఎగ్జామ్స్ రాసాము రెండవ సెమిస్టర్ చదువుతున్నాము. రెండో సెమిస్టర్ చదువుతుండగా ఫస్ట్ సేమ్ రిజల్ట్స్ వచ్చాయి. దానిలో నేను పాసయ్యాను. పాస్ అవుతాను అవ్వడం అని చాలా భయంగా ఉంది ఎందుకంటే నేను హాల్ టికెట్ నెంబర్ తప్పు వేశాను. కానీ రిజల్ట్స్ బాగా వచ్చాయిమాపిడిమేడంఆడిపిస్తారు వాటిలో వాలీబాల్ మేడం నేర్పించారు అప్పటినుంచి మేము ప్రతిరోజు 5 పిరుడు వాలీబాల్ ఆడుకున్నాము. చదువుతోపాటు ఆటలు కూడా ఉండాలని మా ప్రిన్సిపాల్ మేడం చెప్పేవారు. చాలా సంతోషంగా వాలీబాల్ ఆట ఆడే వారిని షటిల్ బ్యాట్లు ఆడుకునే వారం క్యారం బోర్డు ఆడుకునే వాళ్లం. ప్రస్తుతం నేను రెండో సెమిస్టర్ చదువుతున్నాను.

రక్తం నిండా సముద్రాన్ని నింపుకొని,దండెత్తిన మేఘాల పాట లక్ష్మీనరసయ్య కవిత్వము

డాక్టర్ సుంకర గోపాల్
తెలుగు సహాయ చార్యులు
9492638547

"రెక్కల కింది రంగుల్ని
ఒక్కొక్కటిగా ప్రదర్శనకు పెడుతున్న రోజులు
పొడవాటి కాషాయపు కేకల్ని
పైపైకి విసురుతున్న చెట్లు
ఒంటికంటిన ఎముకలని దులుపుకుంటూ
పక్క మీద నుంచి లేస్తున్న సూర్యుడు
మనుషులు పశువులు
ఒకే కంచంలో తింటున్న సెల్ఫీలు
వెలుతురు మాత్రం
సముద్రం మీదచక్కని గుళ్లను గోపురాలను చెక్కుతుంది
ఈ గాలి గాలి కాదు
నిత్యం ప్రహ్లాదుల్ని, విభీషణుల్ని ,శబరుల్నిమోస్తూ
నీలాల దీవుల వైపు కు పరుగులు తీస్తోంది." (కవిత-2016)

వచన కవిత్వ చరిత్రలో లక్ష్మీనరసయ్య గారి contribution గురించి కొత్తగా చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. తొంభైవ దశకంలో ప్రారంభమైన ఈ సాహిత్య నడక ,ఒక ప్రవహమై సాగుతూనే ఉంది. స్త్రీ,దళిత, బహుజన ఉద్యమాల లో ఆయన పాత్ర , పని ఎక్కువే. ఆయన కవిత్వ నిర్మాణ పద్ధతులు ఎప్పటికి మార్గదర్శనమే. పీడితుల పక్షాన మొదటి నుండి ఆయన స్వరం,పదం,పాదం కదులుతూనే ఉంటాయి. ఏ మూల ఒక్క కొత్త కవితా వాక్యం కనబడిన, వినబడినా ముచ్చట పడతాడు. వ్యాసమై హత్తుకుంటాడు. ప్రతీ సోమవారం కవిసంగమం లో తన వ్యాసం ద్వారా మనల్ని అప్డేట్ చేస్తున్న వారి కృషి అమోఘం. విమర్శకుడి గా ఆయన ఎప్పుడూ అన్వేషిస్తుంటారు. సంయమనం తో వ్యాఖ్యానిస్తారు. సమూహన్ని ఇబ్బంది పెట్టే చర్యలను వెంటనే ఖండిస్తాడు. ఐతే నాకు ఒక ఆలోచన వచ్చింది. ఆయన కూడా కవిత్వం రాశారు కదా , ఆ కవిత్వం లో దృక్పథం ఎలా ఉంది. ఏ సందర్భం లో ఆయన కవిత అవుతున్నాడు. అప్పుడు ఆయన లోని విమర్శకుడు అప్పుడు ఏమి అవుతున్నాడు? ఏ నిర్మాణంలో కవిత నిర్మిస్తున్నాడు .ఇలా రక రకాలుగా ఆలోచన చేశాక , కొంత అన్వేషణ చేశాను.

పైన ఉదహరించిన కవితని గమనిస్తే

ఆయన మార్గం ఏమిటో తెలిసిపోతుంది. పొడవాటి కాషాయపు కేకలు, మనుషులు, పశువులు ఒకే కంచం తింటున్న సెల్ఫీ లు, చివరి వాక్యానికి ముందు ఉన్న నామవాచకాలు పై కవితకు తాళం తీస్తాయి. నా అన్వేషణలో ఆయన రాసిన 200 కవితల వరకు దొరికాయి. అన్ని కవితల్లోనూ సామాజిక చైతన్యం, అంబేద్కర్

తాత్వికత, పీడితుల పక్షం వహించిన నిజాయితీ కన్పిస్తాయి. గాఢత ఉంటుంది. తార్కికత తో కూడిన వ్యంగ్యం కనిపిస్తుంది. నిర్మాణంలో
పొడితనం కన్పిస్తుంది. వాక్యాలు వాక్యాలు గా ఉంటూనే , ఆ వాక్యాలు అన్నీ చదివాక ,సారం ఎరుక లోకి వస్తుంది. "జెండాను /మంచే ఎగరేస్తుందనే రూలు లేదు/చెడు దాని గొంతది కోసుకుంటుందనే/ భరోసా లేదు/తెల్లవారటం మాత్రం తథ్యం/వడగాలుల్లో సైతం మకరందం కోసం / తేనెటీగ అన్వేషించక మానదు/ జనం ఊరుకోరు/ కూల్చేకొద్దీ కొత్త వరదలై/ ఉరకలెత్తుతారు/ కిటికీలు మూసే కొద్దీ ఈదురు గాలులై /రోడ్లెక్కుతారు/ కొమ్మలు ఇరిగేటప్పుడైనా కొమ్మ లిసరక మానరు/ అలలు ఉన్నంతకాలం సముద్రం బతికున్నట్టే–" ముగింపు(ఫేస్ బుక్ నుండి సేకరణ)

ఈ కవిత నిర్మాణాన్ని పరిశీలిస్తే స్టేట్మెంట్లు స్టేట్మెంట్లుగా కవిత నిర్మాణం సాగింది. తెల్లవారడం అనే మాట స్వేచ్ఛకి ప్రతీక గా భావించవచ్చు. జన చైతన్యాన్ని ,ప్రభంజనాన్ని తేనెటీగలుగా, ఈదురుగాలులుగా చెప్పారు. చివరి వాక్యం వచ్చేసరికి తాను చెప్పదలుచుకున్న అసలైన నిజాన్ని బాగా తెలిసి ఉన్న విషయంతో కనెక్ట్ చేశారు.

ఒక ప్రాతిపదిక వాతావరణం అల్లుకుని ఉన్నట్టు తెలుస్తూ ఉంటుంది.సామాజిక ప్రయోజనం ఈ కవి టార్గెట్ . మానసిక మైన అనుభూతులు తో కూడిన ఆనందం పెద్దగా కనిపించదు. ఐతే తీవ్రమైన మానసిక సంవేదన ఉంటుంది. అలాగే జీవిత అనుభవాలను మేళవించి ,ఒక తాత్విక స్పృహను కలిగించడం చేశారు. ఎక్కడ ప్రజా వ్యతిరేక నిర్ణయాలు కనబడినా, వినబడినా లక్ష్మీనరసయ్య కవిత్వ రూపంలో రికార్డు చేశారు. ఆ చెప్పే విధానంలో సందేహం ఏమీ ఉండదు. వివిధ సన్నివేశాలను వరుసగా చెబుతూ సంవిధాన స్థాయికి తీసుకెళ్తారు. రాజకీయ ,సాంస్కృతిక ,సామాజిక మూలాలు, ఈ కవి నమ్మిన సిద్ధాంతాల ప్రతిఫలనాల కోసం ఆరాటం చూడొచ్చు. సూర్యుడు,సముద్రం,చెట్లు, సీతాకోకచిలుకలు,వెన్నెల లాంటి పదాలు కూడా ఆయన ఎన్నుకున్న మార్గం వైపే మాట్లాడ్తాయి.

గౌరీ లంకేష్ ని రాజ్యం పొట్టన పెట్టుకున్నప్పుడు 'ఆకాశాన్ని పూడ్చిపెట్టటానికి ,/ఎన్ని త్రిశూలాలు ఎన్ని గోతులు తవ్వినా కుదరద'ని అంటారు. 'సముద్రాన్ని ఖాళీ చేయడం రాజ్యం తరం కాద'ని ' తుపాకీ తో నయాగరా నోరు మూయించలేర'ని ఒక ఉద్యమ కారుని స్వరంతో ఏ బెరుకు లేకుండా ప్రకటన చేశారు. 'ఆమె మాటల రైలుబండి దేశమంత పొడవు అవుతుంద'ని అనడం ద్వారా ఆయన ఆలోచనల స్థాయి, మాటలు రైలు బండి అనడం ద్వారా ఆయన కవిత్వ సామర్థ్యం తెలుస్తుంది.

ఈ కవి భావజాలపు ఉనికి అన్ని కవితల్లోనూ దొరుకుతుంది. వాస్తవికత ,విచక్షణ, సంఘర్షణ ఈ మూడు ఆయన కవిత్వానికి పునాదులు. ఈ సంఘర్షణను శక్తివంతంగా సాధారణీకరిస్తారు. సరళ వచనంలా కనిపిస్తూనే లోపల్లోపల పాఠకుణ్ణి జ్వలింపజేసే గుణం ఉంటుంది. మంచి కవిత్వానికి మనం చెప్పుకునే కొన్ని కొలమానాల్లో భావ చిత్రాలు పదచిత్రాలు అనుకుంటాం కానీ ఈ కవిత్వంలో భావ చిత్రాలు ,పద చిత్రాలు లేకపోయినప్పటికీ వర్తమానసామాజిక వ్యాఖ్యానం చదివింప జేస్తుంది. ఆయన చాలా ఏళ్ల క్రితం రాసుకున్న నవ్వులకోసం అనే కవిత ,ఆయన కవిత్వానికి మ్యానిఫెస్టో లాంటిది. "అతడు చెట్టుకు వేలాడే ఆకు "అనే కవిత మార్గానికి సిగ్నల్ లైట్. సామాజిక చలన సూత్రాలు అంతర్లీనంగా కన్పిస్తాయి.

దేవుడికి లంచం ఇచ్చే దేశభక్తులను, రాముణ్ణి ఓట్లుగా మార్చే ఆధ్యాత్మిక వాదుల్ని ,గోధూళి చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేసే భక్తుల్ని,, దేవుళ్ళ చుట్టూ రాజకీయ జాతీయ వాద సాలె గూళ్లను అల్లే కుట్రలను, వేకువను నకిలీ గొంతు తో పాడేవాళ్ళను, రోడ్ల ను కమ్మేస్తున్న కాషాయపు దుమ్మును చూపడం ఆయన కవిత్వానికి స్పష్టీకరణలు. ఈ కవిత చూడండి.

"యుద్ధం అంటే?
పెట్టుబడి.
దేనిమీద?
దేశభక్తి మీద.
దేశభక్తంటే?
ఓటు చెట్టుకు ఎరువు
కుర్చీలాటకు కుదురు.
మరి ప్రజలు?
మృగాల వేలంపాటలో సరుకు.
దేశక్షేమం?
ఎన్నటికీ తరగని డిమాండ్.
దేశీయుల ఊసేలేని ఎవర్ క్రేజీ డ్రామా.
ఎవరికీ పట్టని గాయాల గాలిపటం.
నాయకులెవ్వరూ వాసనైనా చూడని దివ్య పదార్థం".(క్రేజీ డ్రామా)

లక్ష్మీ నరసయ్య గారి కవిత మీద వ్యాసం రాస్తున్నప్పుడు, ఏ రెండో,మూడో వాక్యాలు ఉటంకించలేము .కవిత మొత్తాన్ని చెప్తే కానీ ఆ సారాన్ని అందుకోలేము. ఆయన కవిత్వ నిర్మాణంలో ఇది బాగా గమనించాల్సిన విషయం.

దళితవాదం అంటే దేశీయ మార్క్సిజం అని ప్రకటించిన ఈ కవి, ఆ మార్గంలో ఓ 20 కవితలవరకు వెలువరించారు. అవి చిక్కనవుతున్న పాట, పదునెక్కిన పాట , ,నిశాని,వీడి ఆకాశంమొదలైన సంకలనాలలో మనం చూడవచ్చు. ఆ కవితల్లో దళిత తాత్వికతను ,వాస్తవికతను బహుజన దృక్పథాన్ని ఆయన బలంగా వినిపించారు. పదునెక్కిన పాటలు అన్నిటికీ చెడి అనే కవిత, అలాగే ఇద్దరం కలిసే అనే కవితలో ఆయన మార్గాన్ని చూడొచ్చు. మనువాదుల మూలాన్ని ఆయన ఆ కవితల్లో ప్రశ్నించగలిగారు. ఏలు కోసి ఇవ్వడానికి నేను ఏకలవ్యుడిని కాదు. తల వంచి తపస్సు చేసుకోవడానికి నేను శంభూకుడిని కాదు. దొంగ బాణంతో దెబ్బతీయడానికి వాలిని కూడా కాదు. నేను మనువు మక్కెలు విరిచేవాణ్ణి. రంగుల్ని ఉరి తీసే వాడిని .ఈ దేవుళ్ళ చర్మం ఒలిచేవాడిని అని అనడం ద్వారా తను బాధితుల పక్షాన తన స్వరాన్ని స్పష్టంగా పలుకుతున్నట్టు తెలుస్తుంది. ఇంకా ఆయన అనేక కవితల్లో బాధితులకి బాసటగా నిలుస్తూ చెప్పిన కవితలు కొన్ని ఉన్నాయి వాటిలో ఆయన ఆత్మవిశ్వాసాన్ని, ఆత్మ స్థైర్యాన్ని నింపే మనోవైజ్ఞానికుడిగా కనబడతాడు.

ఉదాహరణకు వేటుకు గురయ్యే వాళ్లే ,ఉరుములు లేని వాన ,విరుద్ధాల అలికిడి, ఎంత కాదనుకున్నా ఇలాంటి కొన్ని కవితలు చూడవచ్చు. జీవిత సత్యాన్ని, తాత్వికతని తెలిపే కవితలు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి. విరుద్ధాల అలికిడి అనే కవితలో మచ్చ కనిపించినప్పుడల్లా గాయం జ్ఞాపకం వస్తుంది అయితే గాయం మానిపోతుంది , కానీ భరోసా కి కూడా గుర్తుగా మచ్చ నిలిచిపోతుందని అంటారు

.అలాగే వానొచ్చిన ప్రతిరోజు /మోకాల్లోతు బురదా,చిల్లులు పడ్డ గొడుగులా కంపించే మా పూరిల్లూ /సహజంగా గుర్తుకొస్తాయి/ అంతే సహజంగా /తెల్లారాక గట్ల మీద పుట్ల మీద/ నేలను చీల్చుకొని బయటికి వచ్చిన పుట్టగొడుగులు వాన కానుకల్లా మెరిసిపోతాయి. అని చెప్తూ అనుకూలతకి ,అననుకూలతకి మధ్య అనంత కాలం నుంచి నడుస్తున్న గతి తార్కిక సంవాదమేనా జీవితమంటే ,విరుద్ధాల ఉమ్మడి అలికిడేనా సత్యమంటే అని నిర్ధారిస్తారు.

కవిత్వం ఖచ్చితంగా రాజకీయ చర్య .ప్రజా జీవితాలకు సంబంధించిన చేదు నిజాలు మన ముందు ఉంచేదే కవిత్వం అని ఒక ఆంగ్ల కవి అన్నట్లు, లక్ష్మీ నరసయ్య గారు ఏ సామాజిక పరిణామం ఎదురైనా, ఏ ప్రజా వ్యతిరేక నిర్ణయం జరిగినా అప్పటికి అప్పటికే ఫేస్బుక్ వాల్ మీద స్పందిస్తూ సుమారు 200 కవితల వరకు రాశారు.

ఆయన మొదట్లో కవిత్వం మొదలు పెట్టినరోజులకు, ఇప్పటి రోజుల్లో రాస్తున్న కవిత్వానికి చాలా తేడాలు ఉన్నాయి. మొదట్లో ఆయన రాసిన కవిత్వం స్పష్టంగా ఉంటూ ఏం చెప్తున్నాడో సులభంగా తెలిసిపోయేలా ఉంది. రాను రాను ఆయన కవిత్వంలో గాఢత ,సాంద్రత పెరుగుతూ వచ్చింది. దీనివల్ల పాఠకుడు కాస్త లోతుగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. కొన్ని సందర్భాల్లో ఆయన రాసిన కవిత్వం ఏ సందర్భానికి రాసిందో తెలిస్తే తప్ప అది పాఠకుడికి అందదు. ఆయన కవిత్వం నిండా మనుషుల ఆలోచనల్లో మార్పు రావాలని, ప్రజా వ్యతిరేక నిర్ణయాలకు జవాబు చెప్పాలని , ఏనాటికైనా ప్రజలు ఆ దిశగా ఆలోచన చేస్తారనే ఆశ కనిపిస్తుంది.

ఆయన కవిత్వం రాసుకున్న సందర్భంలో కొన్ని అభివ్యక్తుల్ని, కొన్ని పదాల్ని చాలా కొత్తగా చెప్పారు. కంకుల కిరీటం ,పండు జాతర ,పరిసరాల పై పంచ ,అవిటి గుణింతం, ముద్రపొద్దు ,ఉక్రోషపు జాగారం ,సిమెంటు స్వర్గం ఇలా ఇంకా కొన్ని కొత్త పదబంధాలను మనం గమనించవచ్చు. బాబ్రీ మసీదు సంఘటన కోర్టు తీర్పు,కాశ్మీర్ విభజన ,రైతు ఉద్యమాలు, సాయిబాబా అరెస్టు ఇలా అనేక సంఘటనలకు ఆయన అప్పటికప్పటికీ కలం కదిలించి తనదైన శైలిలో కవిత్వం చేశారు. వేళ్ళ చివర గూడు కట్టుకున్న పాలపిట్టలు ,చెమట చుక్కలో చిట్టడవులు రెక్కలిప్పడం, పైరగాలిని కలగనే కిటికీ, సముద్రాన్ని నిద్రలేపే కాలింగ్ బెల్, టెండర్లు వేసే ఆవులు ఇలాంటి వాక్యాలు అక్కడక్కడ మనల్ని ఆశ్చర్యపరుస్తాయి.

ఓ చోట సంసారపు రంగు యుద్ధం రంగు అనడం చాలా విభిన్నంగా అనిపిస్తుంది. మహాత్మా జ్యోతిబాపూలే ని స్మరించుకుంటూ రాసిన కవిత మంచి ఎలిజీ. కలల్ని తలపాగా లో చుట్టుకుని వలల్ని దాటినవాడిగా , మానవ లక్ష్యాల్ని అక్షరాల్లో తెరచి చూపిన వాడిగా చెప్పడం బాగుంది.కళ్ళు లేకపోయినా కూలిన విగ్రహాలని పొదుపుకొని తన చేతుల్లో చిగురింప చేయడం మట్టికి తెలుసు, కాలం చేతిలో ఒక కలం పెడతా ఈ శతాబ్దపు ఎలిజి రాస్తుంది ఇలాంటి శక్తివంతమైన వాక్యాలు ఆయనలోని కవిత్వ నిర్మాణ శక్తికి నిదర్శనంగా చూపవచ్చు. లక్ష్మీనరసయ్య స్వేచ్ఛకు రెక్కల తొడిగే ఆలోచనలు చేశారు. అక్కడక్కడ నెత్తురు మరిగించే వ్యక్తీ కరణ, రక్తం నిండా సముద్రమే

అని చెప్పుకునే పోరాట పటిమ మనల్ని చైతన్యవంతులను చేస్తాయి. అప్పుడప్పుడు ఆయన వాల్ మీద నాలుగు వాక్యాలతో రాసే వ్యాఖ్యానం కూడా మనల్ని ఆలోచింపజేస్తుంది. లైట్ హౌస్ అయి నడిపిస్తుంది. ఈ కవిత చూడండి.

"నా ఎడారిలో తప్పిపోయిన
నీటిపాయ కోసము నువ్వు
నీ వరదలో కొట్టుకుపోయిన
పడవ కోసం నేను"

ఇలాంటి నాలుగు పాదాల కవితలు ఎవరికి వర్తిస్తే వారికి అన్నట్లు భుజాలు తడుముకునే వాక్యాలు ఆయన కవిత్వం లో దొరుకుతాయి. చివరిగా ఈ కవిత కూడా మొత్తం ఇవ్వకతప్పడం లేదు. చదవండి. నేనేని కలుగజేసుకొను. ఈ కవి ఆత్మ దొరుకుతుంది.

చూస్తున్నావుగా
ప్రపంచం ఇప్పుడు పాదాల కింద దొర్లుతుంది
సకల ఆకాశం అరికాళ్ళ గాయల్లో ఇరుక్కుపోయింది
చెమట బిందువులో భూగోళం మేను వాల్చింది
నా పదాన్నీ ప్రతి నినాదాన్నీ మట్టి ఇష్టమొచ్చినట్టు ముద్దు బెట్టుకుంటుంది
ఇక
అరికాలి ముద్రలే ఆధార్ కార్డులు
చితికిన బొటనవేళ్ళే చిరునామాలు
ఊడిపోయిన ఎడ్డీమడ్డి తోళ్లే
మీ అధికారానికి ఉరి తాళ్ళు (ఇక–మే–13,2018)

ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థాపన వైపు ఆయన ప్రయాణం సాగుతూనే ఉంటుంది. తక్కువ పదాలతో లోతైన భావాన్ని ప్రకటించడం, సున్నితమైన వ్యంగ్యం , సమూహాన్ని ,సమిష్టిని ప్రేమించడం, స్వేచ్ఛను అణగదొక్కే వారి పట్ల బంతిలా పైకి లేపాలనే తపన ఉన్న లక్ష్మి నరసయ్య గారి కవిత్వం ప్రచురణలు రావాలని కోరుకుంటున్నాను. 80లలో విప్లవ కవిత్వం,90 లలో దళిత కవిత్వం,ఆ తరవాత నేటి సామాజిక, రాజకీయ తాత్విక నేపథ్య విస్తృత విశాల కవిత్వం,ఈ క్రమం లో వారి కవిత్వాన్ని సమగ్రంగా పరిశీలించవచ్చు. సత్యశోధన వైపు, పాలకుల దుమ్మును ప్రజలే శుభ్రం చేసి వైపు ఆయన అక్షరాలు సాగుతూనే ఉంటాయి.

“చెవిటిమాలోకాల్లు”

సేకరణఏ. గీతBzcరెండవ సంవత్సరంDrg, తాడేపల్లిగూడెం.

అనగనగా ఒక ఊళ్ళో ఒక గొల్లవాడు ఉన్నాడు. ఆయనకి బ్రహ్మచెముడు. ఒకరోజుపొద్దున్నే మేత కోసం మేకలనితోలుకుని దగ్గరలో ఉన్నఅడవికి వెళ్ళాడు. మధ్యాన్నం ఎండముదిరేవేళకి తెచ్చుకున్నమంచినీళ్ళు అయిపోయి మళ్ళీ దాహమేసింది. నీళ్ళుదొరికే దారిలేదు. చెరువుదూరంగా ఉంది.మేకలు ఎత్తినతలదించకుండా, దించినతల ఎత్తకుండాగడ్డీ, రొట్టా తెగమేస్తున్నాయి. ఎలాగరా అనుకుంటుండగా అతనికి దగ్గరలో ఒకబాటసారి కనపడ్డాడు. ఆబాటసారికీ పుట్టెడు చెముడు. ఇద్దరికీ చెముడని ఇంకొకరికి తెలీదు.

గొల్లాయన బాటసారిని పిలిచి “ఒరేఅబ్బాయ్. నాజీవాలని కాసింతసేపు చూస్తాఉండు. నేనుచెరువుకెళ్ళి నీళ్ళుతాగివస్తాను. నీఋణంఉంచుకోను. ఒకకుంటిమేకని ఇస్తాను.”అన్నాడు. బాటసారికి కాసేపు మేకలని చూస్తే నీళ్ళు తాగివస్తానన్నమాట మాత్రం అర్ధమయ్యింది. సరే పాపం దాహం మీదఉన్నాడు సాయంచేద్దాం అనుకుని “సరేనువ్వెళ్ళిరా.” అన్నాడు. తిరిగొచ్చిన గొల్లాయన చెప్పిన మాట ప్రకారం కుంటిమేకని తెచ్చిబాటసారికిచ్చి “పట్టుకెళ్ళునాయనా” అన్నాడు.ఈ సంగతితెలియని బాటసారి,

ఈ మేకకాలు నేను విరగ్గొట్టాననుకుని డబ్బులు ఇమ్మంటున్నాడు అనుకుని, “పెద్దాయనా, మేక కాలునావల్లవిరగలేదు. పోనీలే అనినీకుసాయంచేస్తే నామీదనింద వేస్తున్నావు.”అని మేకనిదూరంగానెట్టేశాడు. గొల్లాయనేమో“ కుంటిమేకకాకుండా, మంచిమేక కావాలంటున్నాడు. ”అనుకుని“ఇదిగోఅబ్బాయ్. నీకుఈమేకనే ఇస్తానని ముందే చెప్పాను” అనిమేకని మళ్ళీబాటిసారికి ఇచ్చాడు. బాటసారి, “దీనికాలు విరగటానికీనాకూ సంబంధంలేద”ని మేకని తోసెయ్యటం. గొల్లాయన, “ఈమేకనే ఇస్తాను. ఇష్టమయితే తీసుకో లేకపోతే మానెయ్”అనటం ఎంతసేపటికీ ఇదేసరిపోయింది.

సాయంత్రానికి ఈదెబ్బలాట ఊరిపంచాయితీ దగ్గరికొచ్చింది. పెద్దమనుషులొచ్చి అసలుగొడవేమిటా అనిఇద్దరినీ అడిగారు.గొల్లాయన “చూడండయ్యా, నేనుదాహమేసిచెరువు కెళ్ళివస్తానునా మేకలని చూస్తాఉండు. వచ్చాకఒకకుంటిమేకని ఇస్తానుఅన్నాను. మాటప్రకారమే, మేకనిచ్చాను. ఈయన మాత్రం ఇప్పుడు మాటమార్చేసికుంటిది కాదుమంచిది కావాలంటున్నాడు.” అన్నాడు. పెద్దమనుషులు బాటసారిని అడిగితే, “చూడండయ్యా, పుణ్యానికి పోయి పోనీలే అని మేకల్ని చూసుకుంటే, అతని మేక కాలు నేనే విరగ్గొట్టాను, డబ్బులియ్యి అంటున్నాడు.” అన్నాడు. అక్కడున్న అందరికీ సంగతి అర్ధమయ్యి, “ఓరిమీచెవిటిమాలోకాల్లారా, ఇద్దరికిద్దరూసరిపోయారు. దొందూదొందే” అనిఅసలు విషయం అర్ధమయ్యేలాగ చెప్పారు. ఒక్కోసారి ఇలా కూడా జరుగుతుంది అనుకుని ఎవరి ఇళ్ళకు వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు.

“అత్త నలుగురు కోడళ్ళు”

కె. శ్రీవిద్యBhc, రెండవ సంవత్సరంDrgతాడేపల్లి గూడెం.

ఒక ఊరిలో ఒక ముసలామె ఉండేది. ఆమె చాలా మంచిది.ఆ ముసలి దానికి నలుగురు కోడలు ఉన్నారు.కోడళ్ళకేమో అత్తంటే అసలు పడదు.ఇంట్లో ఏమైనా పిండివంటలు చేసుకుంటే అత్తకు కూడా పెట్టాలి కదా... అందుకే ఆమె ఉన్నప్పుడు ఎవరు ఏమి చేసుకునేవాళ్ళు కాదు.అయితే అత్త ఎప్పుడైనా ఏదైనా పనిబడి ఏదైనా

ఊరికి వెళ్ళింది అంటే చాలు... ఎవరికి ఇష్టమైనవివాళ్లు కొనుక్కుని తెచ్చుకునేవాళ్ళు.రకరకాల పిండివంటలు చేసుకునేవాళ్ళు.అత్త వచ్చేసరికి అన్ని శుభ్రంగా తినేసి, శుభ్రంగా గిన్నెలు కడిగేసే ఏమీ ఎరగని అమాయకులుగా ఉండేవాళ్ళు.అత్తకు మాత్రం కొంచెం కూడా పెట్టేవాళ్ళు కాదు.నెమ్మదిగా అత్తకు విషయం అర్థమైంది.ఎలాగైనా సరే కోడళ్ళకు బుద్ధి చెప్పాలని ఒక ఉపాయం ఆలోచించింది.

ఒకరోజు పొద్దున్నే అత్త, పెట్టె తీసుకుని కోడలు అందరిని పిలిచి నాకు కొంచెం పనుంది.మా అన్నవాళ్ళ ఇంటికి వెళుతున్నాను మళ్ళీ రేపు వస్తాను అని చెప్పి పెట్టి తీసుకుని బయలుదేరింది.అలాగే కొంచెం దూరం పోయినట్టు పోయి ఎవరూ చూడకుండా మళ్లీ వెనక్కు తిరిగి వచ్చి ఇంటి వెనకవైపు నుండి లోపలికి దూరింది.ఎవరికి కంట పడకుండా జాగ్రత్తగా ఎవరెవరు ఏం చేస్తున్నారు,ఏం మాట్లాడుతున్నారు ఇంట్లో ఏం జరుగుతుందో అంతా చూసింది.

ఇదంతా కోడళ్ళకు తెలియదు కదా...మొదటి కోడలేమో కొత్తకోక కట్టుకోని సంతకు వెళ్లి పెద్ద పెద్ద బెల్లం చేరుకులు కొనుక్కొచ్చింది.రెండో కోడలేమో బాగా బెల్లం వేసి తియ్య తీయ్యని సేమియా గిన్నె నిండా వండింది. మూడో కోడలేమో బాగా గుమగుమలాడే నెయ్యేసి గోధుమ పాయసం వండింది.నాలుగో కోడలేమో ఊర్లో నేరేడు పండ్లు అమ్ముతూ ఉంటే వెళ్లి లావులావువి బాగా మగ్గినవి కొనుక్కొచ్చింది.

అత్త లోపలే కదా... ఎవరెవరు ఏమి కొనుక్కోస్తున్నారు, ఏమేమి చేసుకుంటున్నారు, ఎక్కడ ఎక్కడ పెడుతున్నారు అన్ని బాగా చూసింది. నెమ్మదిగా ఎవరికి కనపడకుండా వెనక తలుపు తెరుచుకుని బయటకు వెళ్ళిపోయింది. కాసేపటికి పెట్టె చేతిలో పట్టుకుని ముందు వైపు నుంచి ఇంటికి వచ్చింది.అత్తను చూస్తేతూ అందరూ అదిరిపడ్డారు. “ఇదేంటబ్బా... రేపటి వరకు రానని అప్పుడే వచ్చేసింది దొంగ సచ్చింది.అని లోపల తిట్టుకుంటూ...ఏమిటి అత్త ఇప్పుడే కదా...పోయావు మళ్ళీ అప్పుడే తిరిగివచ్చేసావు... ఏమైంది” అని అడిగాడు. అత్త అందరి వంక చూస్తూ “ఏం చేయమంటారు చెప్పండి.నేను వెళుతూ ఉంటే దారిలో ఒక పెద్ద నాగపాము పడగొప్పుకుని ఎదురొచ్చింది.దాంతో భయపడి తిరిగి వచ్చాను అని ఉంది.

పాము కనపడిందని చెప్పగానే మొదటి కోడలు పాము ఎంత ఉందో కనుక్కుందామని “అత్త ఆ పాము ఎంత పొడవుగా ఉంది అని అడిగింది.వెంటనే ఆ ముసలిది నువ్వు కొన్న బెల్లం చేరుకులు అంత పొడవుంది అని అంది.అంతే కోడలు అదిరిపడి నోరు మూసుకుంది.అంతలో రెండో కోడలు “అత్త...అత్త... దాని పడగ ఎంత ఉంటాది అత్త అని అడిగింది.ముసల్ది నవ్వుతూ నువ్వు వండిన బెల్లం సేమియా అంతా ఉంది అని అంది. అంతే రెండో కోడలు మళ్లీ నోరు మెదపకుండా నోరు మూసుకుంది.

ఇంతలో మూడో కోడలు అత్త...అత్త...దాని ఒళ్ళు ఏ రంగులో ఉంటాది అత్త అని అడిగింది.వెంటనే ఆ ముసలిది నువ్వు గోధుమ పాయసం వండావు కదా... అచ్చం ఆ పాయసం రంగులోనే దాని రంగు ఉంది అని చెప్పింది.”నేను పాయసం చేసుకున్నానని ఈ అత్తకు ఎలా తెలిసింది అబ్బా’ అని ఆశ్చర్యపోతూ మూడో కోడలు మాట్లాడకుండా నోరు మూసుకుంది.అంతలో నాలుగో కోడలు “అత్త...అత్త... దాని కనుగుడ్లు ఎంత లావున్నాయి” అని అడిగింది.వెంటనే ఆ ముసలిది నువ్వు గూట్లో పెట్టి దాచావు చూడు...ఆ నేరేడు పళ్ళంతా లావుగా ఉన్నది” అని అంది.

దాంతో ఆ నలుగురు కోడళ్ళకు ఏమేమి కొన్నాము, ఏమేమి చేసుకున్నాము, ఎక్కడెక్కడ దాచి పెట్టాము అంతా అత్తకు తెలిసిపోయిందని అర్థమైంది.”మన అత్త ఏదో అమాయకురాలు అనుకున్నాము కానీ పెద్ద అసాధ్యురాలు” అనుకోని అప్పుడు నుంచి వాళ్లు ఏమి చేసుకున్నా అన్ని తెచ్చి అత్తకు పెట్టేవాళ్లు.

“పెళ్లి కాని దోమ”

సేకరణK. కిషోర్ కుమార్బి.ఏ రెండవ సంవత్సరంDrgతాడేపల్లి గూడెం.

ఒక ఊరిలో ఒక దోమ ఉండేది.దానికి ఒకసారి పెళ్లి చేసుకోవాలని అనిపించింది.దాంతో మంచి వాడిని చూసి పెళ్లి చేసుకుందామని బయలుదేరింది.దోమ వెళుతూ ఉంటే దారిలో ఒక ఏనుగు ఎదురైంది.

“దోమ...దోమ...ఎక్కడికి వెళుతున్నావు” అని అడిగింది.

దోమ సిగ్గుతో “మంచివాన్ని చూసి పెళ్లి చేసుకోవడానికి కంచి అనే ఊరు వెళుతున్నాను” అని చెప్పింది.అప్పుడు ఏనుగు నేను కూడా పెళ్లి చేసుకోవాలని చాలా రోజుల నుండి అనుకుంటున్నాను.ఈ లోకంలో నాయంతా బలవంతుడు ఎవరు ఉండరని నీకు తెలుసు కదా... నన్ను చేసుకో...నీకేం కావాలంటే అది ఇలా చెప్పు అలా తెచ్చి ఇస్తాను.ఏమంటావు సరేనా అని అడిగింది.

ఆ మాటలకు దోమ కింద మీద పడి నవ్వుతూ ఏమిటి? చేట లాంటి చెవులు, పాము లాంటి తొండంతో,ఏడుమూర్ల పొడవుతో, వెయ్యి కేజీల బరువు ఉంటావు.నిన్ను నేను పెళ్లి చేసుకోవాలా ఎప్పుడైనా అద్దంలో నీ మొఖం చూసుకున్నావా? అని అంది.ఆ మాటలకు సిగ్గుపడి ఏనుగు అటు నుంచే వెళ్ళిపోయింది.దోమ మళ్లీ బయలుదేరింది.అలాగే వెళుతూవుంటే దానికి ఒకచోట ఒక గుర్రం ఎదొచ్చింది.“దోమ...దోమ...ఎక్కడికి వెళుతున్నావు”అని అడిగింది.

దోమ సిగ్గుతో “మంచివాన్ని చూసి పెళ్లి చేసుకోవడానికి కంచి అనే ఊరికి వెళుతున్నాను” అని చెప్పింది.అప్పుడు గుర్రం నేను కూడా పెళ్లి చేసుకోవాలని చాలా రోజుల నుండి అనుకుంటున్నాను. ఈ లోకంలో నా అంత వేగంగా పరిగెత్తే వాళ్ళు ఎవరు ఉండరు అని నీకు తెలుసు కదా! నన్ను చేసుకో... రోజు నా మీద కూర్చోబెట్టుకుని ఎక్కడికి తీసుకుపోమంటే అక్కడికి రయ్యి రయ్యిన తీసుకువెళ్తాను. ఏమంటావు?సరేనా అని అడిగింది.

ఆ మాటలకు దోమ కింద మీద పడి నవ్వుతూ”ఏమిటి నేను నిన్ను చేసుకోవాలా! తొర్రిపళ్ళతో, కుచ్చుతోకతో,ఉత్తినే ఊరుకుతావు. నీకు నాకు పెళ్ళా. ఎప్పుడైనా నీ తొర్రి ముఖాన్ని అద్దంలో చూసుకున్నావా” అని అంది.ఆ మాటలకు సిగ్గుపడి గుర్రం అటు నుంచి వెళ్ళిపోయింది.దోమ మళ్ళీ బయలుదేరింది.అలాగే వెళుతూ ఉంటే దానికి ఈసారి ఒక కాకి ఎదురొచ్చింది.“దోమ... దోమ...ఎక్కడికి వెళుతున్నావు”అని అడిగింది. దోమ సిగ్గుతో మంచివాన్ని చూసి పెళ్లి చేసుకోవడానికి కంచికి వెళుతున్నాను అని చెప్పింది.అప్పుడు కాకి “నేను కూడా పెళ్లి చేసుకోవాలని చాలా రోజులు నుండి అనుకుంటున్నాను...నన్ను చేసుకో...నిన్ను నా రెక్కల మీద కూర్చోబెట్టుకుని ఆకాశమంత రయ్యి రయ్యిన తిప్పి చూపిస్తా.ప్రతిరోజు కూడా ఎక్కడెక్కడో ఉన్నా తినుబండరాలని ఏరుకొచ్చి కడుపునిండా పెడతాను... ఏమంటావు సరేనా అని అడిగింది.

ఆ మాటలకు దోమ కింద మీద పడి నవ్వుతూ ఏమిటి... నిన్ను నేను చేసుకోవాలా... బొగ్గులెక్క కర్రేగా,ఒంటి కంటితో కాకా అని అరుచుకుంటూ తిరిగే నీకు నాతో పెళ్లా. ఎప్పుడైనా నీ కర్రే ముఖాన్ని అద్దంలో చూసుకున్నా అని అంది.ఆ మాటలకు సిగ్గుపడి కాకి అక్కడ నుంచి వెళ్ళిపోయింది.

దోమ మళ్లీ బయలుదేరింది.అలాగ వెళుతూ ఉంటే దానికి ఒకచోట ఒక ఎర్రమూతి కోతి కనబడింది.అది ఆ కొమ్మమీద నుండి ఈ కొమ్మమీదకు... ఈ కొమ్ము మీద నుండి ఆ కొమ్మమీదకు ఎగురుతూ, దూకుతూ, కిచకిచమని నవ్వుతూ, తిరుగుతూ ఉంటే ఆ దోమకు భలే నచ్చేసింది.

దాంతో "కోతిబావా...కోతిబావా...మంచి మొగుడు కావాలని లోకమంతా ఎదుగుతున్నాను.మీ అందమైన ఎర్రమూతి, పొడవైనతోక, కిచకచమనే నవ్వు నాకు భలే నచ్చాయి. నన్ను పెళ్లి చేసుకోవా" అని అడిగింది.

ఆ మాటలకు కోతి కింద మీద పడి నవ్వుతూ "ఏమిటి... నిన్ను నేను పెళ్లి చేసుకోవాలా... ఎప్పుడు మురికి గుంటల వెంబడి తిరుగుతూ, రోగాలను ఒకరి నుండి ఒకరికి అంటించి సంబరపడుతూ, ఎప్పుడు ఎవరి చేతిలో పుటుక్కున చస్తావో తెలియని నీకు, నాకు పెళ్ళా.ఎప్పుడైనా మీ తిక్క మొఖాన్ని అద్దంలో చూసుకున్నావా" అని అంది. ఆ మాటలకు దోమ సిగ్గుతో తల దించుకోని

"ఏడు మూరల ఏనుగును కాదన్నాను,
తొర్రి పళ్ళ గుర్రాన్ని కాదన్నాను,
ఒంటి కంటి కాకిని కాదన్నాను,
అడిగిన వాళ్ళందరినీ కాదన్నాను,
ఇప్పుడు నచ్చినోడు నన్ను కాదన్నాడు"అని ఏడ్చుకుంటూ ఇంటికి పోయింది.

"కాకమ్మ పిట్టమ్మ"

B. సుధా రాణి Bzc, రెండవ సంవత్సరం Drg తాడేపల్లిగూడెం.

ఒక చింతచెట్టు మీద కాకమ్మ,పిట్టమ్మా ఉండేవి. కాకమ్మదేమో చిన్న ఇల్లు, పిట్టమ్మదేమో పెద్ద ఇల్లు.ఒకరోజు రాత్రి పెద్ద ఎత్తున గాలి వాన వచ్చింది.ఆ దెబ్బకు కాకమ్మ చిన్న ఇల్లు కాస్త ఎగిరిపోయింది. పిట్టమ్మది పెద్ద ఇల్లు కదా... దానికి ఏమి కాలేదు.కాకమ్మ వానలో తడుస్తా.. చలికి వణుకుపోతూ పిట్టమ్మా ఇంటికి దగ్గరికి వచ్చి పిట్టమ్మా... పిట్టమ్మా...కొంచెం తలుపు తయ్యవా... నా ఇల్లు పడిపోయింది"అని దీనంగా అడిగింది.పెట్టమ్మా చాలా మంచిది కదా...దాంతో వెంటనే తలుపు తెరిచి కాకమును లోపలికి రమ్మంది.

కాకమ్మ బాగా తడిచిపోయింది కదా... అందుకనే పిట్టమ్మా దానికి తుడుచుకోవడానికి కండువా ఇచ్చింది.వేడివేడి అన్నం వేసి కడుపునిండా పెట్టింది. పిట్టమ్మా ఇంటి నిండా గంపలే గంపలు.బియ్యం,పప్పులు,బెల్లం,జొన్నలు,గోధుమలు, శనగలు అలాగే ఒక్కొక్క గంపలో ఒక్కొక్కటి ఉండేవి.

కాకమ్మ అన్నం తినకుండా నాకు నిద్ర వస్తుంది ఎక్కడ నిద్రపోవాలి అని అడిగింది.బెల్లం గంప కాడ పడుకో వెళ్లి"అని అంది పిట్టమ్మ.కాకమ్మ బెల్లం కంప కాడ పడుకుని అర్ధరాత్రి లేచి బెల్లం తినసాగింది.తింటా ఉంటే టకటకమని చప్పుడు వస్తుంది కదా...ఆ చప్పుడు విని పిట్టమ్మా "కాకమ్మ...కాకమ్మ... ఏమిటి ఆ చప్పుడు అని అడిగింది.దానికి కాకమ్మ అబ్బే ఏం లేదు అని అంది.వానకి బాగా తడిసిపోయాను కదా...అందుకే చలికి పళ్ళు

కొట్టుకుంటా ఉన్నాను,అంతే అని అంది.అలాగే అని పిట్టమ్మా అమాయకంగా కాకమ్మ మాటలు నమ్మి నిద్రపోయింది.

కాకమ్మ బెల్లం అంత తిని దాన్నిండా చిల్లు పెట్టింది.పిట్టమ్మా నిద్రపోతూ ఉంది కదా...దాంతో నెమ్మదిగా సెనగల గంపలోనికి దూరింది.అవన్నీ తినేసి దాన్నిండా చిల్లులు పెట్టింది.అలాగే రాత్రి అంతా బియ్యం,గోధుమలు,పప్పులు, జొన్నలు అన్ని తినేసి అన్నిటిలోనూ చిల్లులు పొడిసి, పొద్దున్నే నేను వెళ్లివస్తాను పిట్టమ్మా అని ఏమీ ఎరగని అమాయకురాలిగా ఎగిరిపోయింది.

కాకమ్మ పోయిన కాసేపటికి పిట్టమ్మా పిల్లలు నిద్రలేచాయి.లేచి అమ్మ...అమ్మ...ఆకలేస్తూంది...కాస్త బెల్లం పెట్టు అన్నాయి.సరేనని పిట్టమ్మా బెల్లం గంపలో చెయ్యి పెట్టింది.అంతే దాని చెయ్యికి బెల్లం చిల్లులు పడినట్లు అనిపించింది.పిట్టమ్మ అదిరిపడింది ఏ గంప చూసిన చిల్లులే. దాంతో పిట్టమ్మకి చాలా చాలా కోపం వచ్చింది "పాపమని లోపలికి రానిస్తే ఇంత మోసం చేస్తదా...ఎలాగైనా సరే దానికి బుద్ధి చెప్పాలి అనుకుంది.

వేడివేడి నిప్పులు పొయ్యి తెచ్చింది మంచానికున్నా నవ్వారంతా ఇప్పివేసి కింద నిప్పులు పొయ్యి పెట్టింది.అది కనపడకుండా మంచం పైన దుప్పటి కప్పింది.కాకమ్మ దగ్గరికి వెళ్ళి "కాకమ్మ...కాకమ్మ...ఈరోజు నా పుట్టినరోజు.వేడివేడి చపాతీలు వేసి ఊరందరికీ పెడుతూన్నాను. నువ్వు వచ్చి ఒక చపాతి తిని వెళ్ళు" అని పిలిచింది.

చపాతి అనే సరికి కాకమ్మ నోట్లో నీళ్లువురాయి. దాంతో సంబరంగా బట్టలు వేసుకుంటా పిట్టమ్మ ఇంటికి వచ్చింది. పిట్టమ్మ దాన్ని లోపలికి పిలిచి "వంటింట్లో చపాతి కాలుతూ ఉంది. కాసేపు మంచం మీద కూర్చో వేడివేడిగా తిందువుగానీ" అని అంది.

మంచం కింద నిప్పులా పొయ్యి ఉందని దానికి తెలియదు కదా... దాంతో ఆనందంగా ఎగిరి మంచం మీద కూర్చుంది.

మంచానికి నవ్వారు లేదు కదా... దాంతో సర్రున దుప్పటి జారీ కింద ఉన్న వేడివేడి నిప్పుల పొయ్యి మీద దభీమని పడింది.ఆ వేడికి కాకమ్మ ఒళ్లంతా సర్రున కాలింది.ఆ దెబ్బకి కాకమ్మ కావు కావు కావు అని అరుచుకుంటూ పారిపోయింది.పిట్టమ్మ పిల్లలు సంబరంగా చప్పట్లు కొట్టాయి.

"మూడు వంకాయలు"

సేకరణ S. వెంకటేశ్వర్లు II B.COM డి.అర్.జి తాడేపల్లి గూడెం.

ఒక ఊర్లో పుల్లయ్య అనే ఒకడుండేవాడు.వాడికి చిన్నప్పటినుంచి వంకాయ కూర అంటే చాలా చాలా ఇష్టం.కానీ ఆ ఊర్లో ఆ సంవత్సరము ఎవరు వంకాయ తోటలు వేయలేదు.దాన్ని తినాలని ఎంతో కోరుకున్నా వంకాయలు దొరక్క బాధపడుతూ ఉండేవాడు.

ఒకరోజు వాడికి పని నుండి పక్క ఊరికి వెళుతూ ఉంటే దారి మధ్యలో ఒక చెట్టుకు మూడు వంకాయలు కనపడ్డాయి.వాటిని చూడగానే నోట్లో హఠాత్తుగా నీళ్లు ఊరాయి."అబ్బా ఎన్ని రోజులకు ఈ వంకాయలు కనబడినాయో" అని లొట్టలు వేసుకుంటూ బెరా బెరా ఆ మూడు వంకాయల్ని తెంపుకొని,పరుగు పరుగున ఇంటికి తిరిగి వచ్చేసాడు.

ఇంటికి తిరిగి వచ్చాక, అలా రావడంతోనే పెళ్ళాన్ని పిలిచి “ఏమే!...నాకు పక్క ఊర్లో కొంచెం పని ఉంది.త్వరగా వెళ్లి త్వరగా వస్తాను.అంతలో నువ్వు బాగా మసాలా వేసి ఈ మూడు వంకాయలు గుమ్మ గుమ్మల ఆడేటట్టు గుత్తు వంకాయ కూర వండు.రుచి గాని బాగోలేదుఅనుకో నిన్ను కింద మీద తొక్కి తన్నుతాను, అని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆమె చాలా అమాయకురాలు.మొగుడు ఎలా చెప్తే అలాగే చేయడం తప్ప ఆమెకు ఏమీ తెలియదు.దాంతో మొగుడు చెప్పినట్లే ఆ మూడు వంకాయలు తీసుకుని మసాలా వేసి వంకాయలకు నాలుగవైపుల గాట్లు పెట్టి లోపల అంతా మసాలా కూరి పొయ్యి మీద పెట్టింది.

కాసేపటికి ఆమెకు వంకాయలు బాగా ఉడికాయ లేదా అనే అనుమానం వచ్చింది.కూర బాగా లేకపోతే మొగుడు తన్నుతాడు అనుకుని భయపడి చూద్దాం అనుకుని ఒకటి తీసుకుని నోట్లో వేసుకుని ఉడికిందో లేదో చూసింది.

కాసేపటికి ఆమెకు మళ్లీ వంకాయలకు ఉప్పు కారం బాగా పట్టిందా లేదా అనుమానం వచ్చింది.కూర బాగా లేకపోతే మొగుడు తన్నుతాడని భయపడి చూద్దాం అనుకుని ఇంకో వంకాయని తీసుకుని నోట్లో వేసుకుని ఉప్పు కారం పట్టిందో లేదో చూసింది.

అంతలో ఆమె మొగుడు పనులన్నీ పూర్తి చేసుకుని వంకాయ కూర తిందామనుకొని ఇంటికి వచ్చాడు.ఇంట్లోకి రావడం తోనే వాడికి మసాలా వాసన గుమ్మని తగిలింది.దాంతో వాడికి నోట్లో నీళ్లు స్రురున ఊరుతూ ఉంటే వెంటనే పళ్లెం తెచ్చుకుని ముందు పెట్టుకుని ఏమి వాసన అదిరిపోతూ ఉంది! త్వరగా రా తీసుకొచ్చి వడ్డించు అని అన్నాడు.

ఉడికిందా లేదా అని ఒకటి ఉప్పు కారం పట్టిందా లేదా అని మరొకటి ఉండేటప్పుడు తినేసింది కదా!ఇంకా అక్కడ మిగిలినది ఒకే ఒక్కటి.దాంతో ఆమె వాడి పళ్లెంలో ఆ ఒక్క వంకాయనే వేసింది. అది చూసి వాడు అదిరిపడ్డాడు. “అదేమిటి! నేను తెచ్చింది మూడు అయితే నువ్వు ఒకటే వేసావు,మిగతా రెండు ఏమైపోయాయి” అని అన్నాడు కోపంగా.

దానికి ఆమె నువ్వే కదా! రుచిగా లేకపోతే కింద మీద ఏసి తన్నుతాను అని అన్నావు.అందుకే వంట చేస్తా...చేస్తా ఉడికిందో లేదో చూద్దామని ఒకటి,ఉప్పు కారం పట్టిందో లేదో చూద్దామని మరొకటి తిన్న అని అంది.

దానికి వాడు “ఏమే! నీకు తెలియదా వంకాయ కూర అంటే నాకు ఎంతో ఇష్టమో అయినా తెలిసి తెలిసి ఎలాగా తింటివే ఆ రెండు”అన్నాడు కోపంగా.

ఆమె అమాయకురాలు కదా! దాంతో “ఎలాగా తింటివే అని మొగుడు అడుగుతున్న చూపియకపోతే ఏమంటాడో ఏమో అని బెదరపడి వాడి పళ్లెంలో ఉన్న ఆ ఒక్క వంకాయను గబుక్కున నోట్లో వేసుకోని నములుతా ఇదిగో ఇలా తింటిని అని చూపిచ్చింది.

"సలసలా మండే సూర్యుడు చల్ల చల్లని చందమామ"

సేకరణ: రామకృష్ణ, B.SC BZC DRG-GDC తాడేపల్లిగూడెం.

ఒక ఊర్లో ఒక ఆమె ఉండేది.ఆమెకు ఇద్దరు పిల్లలు.పెద్దోడు పేరేమో సూర్యుడు.చిన్నోడు పేరేమో చంద్రుడు.వాళ్లు చాలా పేదవాళ్లు.ఆమె ఆ ఇంట్లో, ఈ ఇంట్లో పనులు చేసి వచ్చిన డబ్బులతో పిల్లలకు మంచి తిండి పెట్టేది.ఒకరోజు ఆమెకు పెద్ద జ్వరం వచ్చి మంచంలో పడిపోయింది.నెల అయినా జ్వరం కొంచెం కూడా తగ్గలేదు.ఇంట్లో ఉన్న డబ్బులు అన్ని అయిపోయాయి.ఆమె పిల్లలు ఇద్దరికీ ఏదో ఒకటి పెట్టి తాను మాత్రం ఏమీ తినకుండా కేవలం మంచినీళ్లు మాత్రమే తాగి పడుకునేది.పిల్లల కోసం జ్వరంలోనూ కూడా ఆకలితో పస్తులు ఉండేది.అంతలో ఒకరోజు ఆ ఊరిలో ఒక పెద్ద పెళ్లి జరుగుతూ ఉంటే వీళ్లను భోజనానికి పిలిచారు.

పెళ్లి భోజనం అంటే కేవలం అన్నం పప్పు పెట్టరు కదా.మంచి మంచి రుచికరమైన వంటకాలు వడ్డిస్తారు.ఆమె చాలా రోజుల నుండి పస్తులు ఉండేది కదా.నోరూరింది.పిల్లలతో సహా వెళ్లి బాగా తిని రావాలనుకుంది.కానీ చాలా రోజుల నుండి తిండి లేదు కదా.అదికాక జ్వరం ఇంకా తగ్గలేదు. అందుకే నీరసం వచ్చి మంచం మీద నుండి లేవలేకపోయింది.దాంతో సూర్యున్ని చంద్రున్ని పిలిచి "రేయ్! మీరిద్దరూ పెళ్లికి వెళ్లి బాగా తినిరండి.అలాగే వచ్చేటప్పుడు నాకు కూడా ఏమైనా పట్టుకుని రండి.చాలా ఆకలిగా ఉంది" అని చెప్పింది.సరేనని ఇద్దరు పెళ్లికి వెళ్లారు.

సూర్యుడు భోజనానికి కూర్చోగానే అమ్మకు ఇచ్చిన మాట మర్చిపోయాడు.లడ్లు,కర్జికాయలు,పాయసం అన్ని బాగా మెక్కి ఖాళీ చేతులు వుపూకుంటూ ఇంటికి వచ్చేసాడు. వాళ్ళ అమ్మ సూర్యుని చూడగానే తనకోసం అన్నీ తెచ్చాడేమో అనుకుని ఆశతో "ఎరా! నా కోసం ఏమి తెచ్చావు"అని అడిగింది.దానికి సూర్యుడు అరెరే! నీ సంగతి మర్చిపోయాను,నాకు అసలు గుర్తే లేదు అని అన్నాడు. తాను రోజు ఏమీ తినకుండా కడుపు కాల్చుకుని అన్ని వీళ్ళకే పెడుతూ ఉన్న కనీసం ఒక పూట కూడా తనకు ఏమి తేలేదు కదా అని ఆమె చాలా బాధపడింది.

చంద్రుడు మాత్రం అన్నానికి కూర్చోగానే పెట్టినవి పెట్టినట్లు సూర్యుని మాదిరి బెరబెరా తినకుండా "పాపం అమ్మ రోజు తానేమి తినకుండా అన్ని మాకే పెడుతూవుంది. కనీసం ఈ ఒక్క రోజేనా ఇవన్నీ తీసుకుని వెళ్లి అమ్మకు పెట్టాలి",అని అనుకునే ఎవరూ చూడకుండా విస్తరాకులోని పెట్టినవి పెట్టినట్లు అంగిలో దాచిపెట్టుకుని ఇంటికి తీసుకుని వచ్చాడు. అమ్మ చంద్రుని చూసి"ఏరా! నువ్వేనా ఏమైనా తీసుకొచ్చావా? లేక మీ అన్న మాదిరే బాగామెక్కి ఖాళీ చేతులు వుపూకుంటూ వచ్చావా"? అని అడిగింది. ఆ మాటకు చంద్రుడు నవ్వుతూ ముందు నువ్వు వెళ్లి కాళ్లు చేతులు కడుక్కుని రా! తిందువు గాని"అంటూ విస్తరు వేసి తెచ్చినవన్నీ ప్రేమగా అమ్మకు పెట్టాడు.అవన్నీ తిని ఆమె చాలా సంబరపడింది.

ఆ తర్వాత సూర్యున్ని పిలిచి"చూడరా! వీడు నీకన్నా చిన్నోడే అయినా అమ్మ కోసం ఏమి తినకుండా అన్ని తెచ్చాడు.నువ్వు పెద్దోడివి అయితే మాత్రం ఏం లాభం?"అంటూ "నేను ఎలాగైతే ఆకలితో మలమల మండిపోయానో అలాగే నువ్వు కూడా ఇప్పటినుంచి సల సల సల మండిపోవాలని శపించింది.

చంద్రున్ని పిలిచి,"మలమలలాడిపోతున్న నా కడుపు నిండా అన్నం పెట్టి దాన్ని చల్లగా చేశావు.అందుకని ఇప్పటినుంచి నువ్వు చల్లగా బతకాలి అని దీవించింది.ఆరోజు నుండి సూర్యుడు సలసలసల కాగిపోతూ సెగలు కక్కుతా ఉంటే,చంద్రుడేమో వెన్నెల కురిపిస్తూ హాయిగా ఉన్నాడు.

"పులికి గురువు పిల్లే గురువు"

సేకరణ:G. అనూష,బి.ఏ మొదటి సంవత్సరం Drg, తాడేపల్లిగూడెం.

ఒక అడుగులో ఒక పులి ఉండేది.అది చాలా బలంగా ఉండేది.పెద్ద పెద్ద గోర్లు,చాలా క్రూరమైన పళ్ళు ఉండేది. అది గాండ్రిస్తే చాలు జంతువులన్నీ భయంతో వణుకుపోయేవి.కానీ ఆ పులికి వేగంగా పరిగెత్తడం రాదు. నేర్పుగా వేటాడడం రాదు.కొండలు గుట్టలు ఛటుక్కున ఎక్కడం రాదు.చలాగ్గా తిరగడం రాదు.బరువైన ఒంటితో నెమ్మదిగా కదిలేది.జంతువులు అది కనబడితే చాలు కనబడకుండా పారిపోయేవి.దాన్ని వెక్కిరించేవి.దానితో దానికి సరైన ఆహారం దొరికేది కాదు.చాలాసార్లు ఆకలితో మండిపోయేది.దాంతో పులికి తాను కూడా మెరుపు వేగముతో కదలడం వేటాడడం నేర్చుకోవాలా అనుకుంది.

అప్పట్లో పిల్లులు ఊర్లల్లో ఉండేవి కాదు.అడవుల్లోనే ఉండేది.ఇది చిన్నగా అచ్చం పులుల లెక్కనే ఉండేవి. మెరుపు వేగముతో కదులుతూ కళ్ళు మూసి తెరిచేలోగా ఆహారాన్ని వేటాడేవి.చెట్లు,పుట్టలు,కొండలు,గుట్టలు ఏమైనా సరే క్షణాల్లో ఎక్కేవి.దాంతో పులి ఒక పిల్లి దగ్గరికి వెళ్ళి "పిల్లిమామ...పిల్లిమామ...నాకు కూడా నీలా వేగంగా వేటాడే విద్యలు నేర్పవా" అని అడిగింది.

దానికి పిల్లి భయపడుతూ "అమ్మో...నీకు నేను నేర్పాల నేర్పిన తర్వాత నువ్వు నన్ను కూడా తినేస్తే అని అంది. "ఛ...ఛ... గురువును ఎవరైనా మోసం చేస్తారా... ఊర్లో పెట్టి పూజించుకుంటారు కానీ...నన్ను నమ్ము" అంటూ బ్రతిమాలుతూ ఏవేవో ఓట్లు వేసింది.

పులి మాటలకు కరిగిపోయిన పిల్లి "సరే నేర్పుతాను" అని అంది.

ఆరోజు నుంచి రోజు పొద్దున్నే పులి వచ్చి పిల్లి దగ్గర వినయంగా నిలబడేది.అది కూర్చోమంటే కూర్చునేది, లేవమంటే లేచేది,ఎగరమంటే ఎగిరేది,దూకమంటే దూకేది ఏది చెబితే అది ఎలా చేయమంటే అలాగా చెప్పిన పనులు చెప్పినట్లు చేసేది. దాంతో పిల్లి తనకు వచ్చిన విద్యలన్నీ నేర్పేది.

అలాగా కొద్ది రోజులు గడిచేసరికి పులికి అన్ని విద్యలు వచ్చేసాయి.చప్పుడు కాకుండా నడవడం,వెనకనుంచి ఎగిరి మీదకు దూకడం,మెరుపు వేగముతో జంతువులను వేటాడడం,కొండలు గుట్టలు ఎక్కడం నేర్చుకున్నది.ఆఖరికి పిల్లి కన్నా వేగంగా పరిగెత్తడం కూడా నేర్చుకున్నది.

పులికి అన్ని విద్యలు వచ్చేగానే ఒకరోజు పిల్లి "అల్లుడు... నీకు ఇంకా నేను నేర్పించవలసినవి ఏమీ లేవు.ఈ భూమి మీద ఉన్న నీ కన్నా వేగంగా,చురుకుగా కదిలే జంతువు ఏది లేకుండా రోజు సాధన చెయి.ఇంకా వెళ్లి రా అని అంది.

పులి చిరునవ్వుతో పిల్లి వంక చూసింది.పిల్లి నిండుగా సన్నగా బలంగా కొవ్వు పట్టి కనిపించింది.దానికి నోరూరింది ఇంతవరకు అడుగులు ఉండే అన్ని జంతువుల రుచులు చూసాను కానీ పిల్లి మాంసం మాత్రం ఎప్పుడు

రుచి చూడలేదు.ఇంకా దీనితో పనిలేదు కాబట్టి ఈరోజుతో ఈ కోరిక కూడా తీర్చేసుకోవాలి అని అనుకుంది.అంతే ఒకసారిగా ఎగిరి పిల్లి మీదకు దూకింది.

మొదటి నుంచి పులి మీద అనుమానంతోనే ఉన్నా పిల్లి దాన్ని చూపుల్ని పసిగట్టింది.అంతే...ఛటుకున్న ఎగిరి పక్కకు దూకింది.పులి దగ్గరకు వచ్చేసరికి మెరుపులా అక్కడే ఉన్న ఒక చెట్టు పైకి సరాసరాసరా ఎక్కేసింది.పులి కూడా వేగంగా చెట్టు దగ్గరికి వచ్చింది.కానీ పైకి ఎక్కలేక అక్కడే నిలబడిపోయింది.

పిల్లి నవ్వు నవ్వుతా "నీ గురించి నాకు ముందు నుంచి అనుమానంగానే ఉంది.నువ్వు నాకన్నా బలవంతురాలివి. అందుకే అన్ని నేర్పాను గాని చెట్లను ఎక్కడ మాత్రం నేర్పలేదు.గురువులకే పంగనామాలు పెట్టి నీలాంటి శిష్యుల పట్ల ఆ మాత్రం జాగ్రత్త లేకుంటే ఎలాగా అని అంది.

పులి కోపముతో చెట్టును వాడి గోళ్ళతో రపారపా కొట్టింది. గాండ్రు గాండ్రుమని గాండ్రించింది."సరే ఎంతకాలం అలాగ పై పైన తప్పించుకుని తిరుగుతావో నేను చూస్తాను...ఏదో ఒక రోజు కిందకు దిగకపోతావా... నా పంజాకు చిక్కకపోతావా" అంటూ వెళ్ళిపోయింది.

దాంతో పిల్లికి చెట్టు దిగాలంటేనే భయపడేది.ఏ మూల నుంచి ఎప్పుడు పులి వచ్చి మీద పడతాదో తెలీదు.దాంతో ఇక ఆ అడవిలో ఉంటే ప్రమాదమే అనుకుంది. రాత్రికి రాత్రే చెట్టు మీద నుండి చెట్టు మీదకు దూకుతా పక్కనే ఉన్న గ్రామానికి చేరుకుంది.ఇకనుంచి ఈ మనుషులతోనే నా బతుకు అనుకుంది.అంతే...ఆ రోజు నుంచి పులులు అడవిల్లో,పిల్లలు ఊర్లలో స్థిరపడిపోయినాయి.

"కుంటికోతి మంచికోతి"

సేకరణ:కనక లక్ష్మి.బి.ఏ. drg, తాడేపల్లిగూడెం

ఒక ఊర్లో ఒక కుంటి కోతి ఒక మంచి కోతి ఉన్నాయి.అవి రెండూ కలిసి ఒక రోజు అడుగులో వెళుతూ ఉంటే దారిలో ఒక పెద్ద మామిడి చెట్టు కనబడింది. చెట్టు నిండా పండ్లే పండ్లు.మంచి కోతి గబగబా చెట్టు ఎక్కి బాగా మాగిన కమ్మని మామిడి పండ్లు ఒక్కొక్కటి తెంచుకొని సంబరంగా తింటుంది.కుంటి కోతికి కాలు సరిగ్గా లేదు కదా...అందుకే అది చెట్టు ఎక్కలేక కిందే నిలబడిపోయింది.

కుంటికోతికి ఆ మామిడి పండ్లను చూస్తూ ఉంటే నోరు ఊరుతుంది.కిందే నిలబడి ఆశగా చూస్తూ "మంచుకోతి... మంచుకోతి నాకో పండు ఇయ్యవా అని అడిగింది.మంచి కోతి చాలా దొంగది.అన్ని పండ్లు ఉన్నాయి కదా ఒకటిస్తే దాని సొమ్మేం పోతాది.అయినా ఇవ్వకుండా ఆ దొంగ సచ్చిందే అబ్బా ఆశ ఇవి నాకే సరిపోవు.నీకు ఇచ్చేది ఏమిటి? పో...పో... అని కసురుకుంది.

కుంటికోతి పట్టు విడవకుండా"పండివ్వకపోతే పర్వాలేదు కానీ కనీసం తొక్కన్నా ఇయ్యవా... అని బతిమాలింది.మంచికోతి తొక్క కూడా ఇవ్వకుండా ఇవి నా పెళ్ళానికి ఇయ్యాలి కాబట్టి నేను ఏమి ఇవ్వను పో...అని అంది. పాపం కుంటికోతి చాలా బాధపడింది. బాగా మాగిని మామిడి పండ్లు కళ్ళ ముందు కనబడుతూ ఉంటే తినాలని కోరిక మరింత ఎక్కువయింది.అది దీనంగా చూస్తూ "మంచికోతి...మంచికోతి...తొక్కియకపోతే పర్వాలేదు కానీ కనీసం టెంకన్నా ఇయ్యవా...అని బతిమాలింది.

పండుఇవ్వకపోయినా పరవాలేదు, తొక్కఇవ్వకపోయినా పరవాలేదు కానీ కనీసం టెంకన్నా ఇవ్వచ్చు కదా... అని కుంటికోతి అడిగింది.అప్పుడు మంచికోతి టెంక కూడా ఇవ్వకుండా "ఇవి నా పిల్లలకి ఇవ్వాలి.నేను ఏమీ ఇవ్వను పో"అని అంది.పాపము కుంటికోతి ఎంతసేపు నిలబడిన... ఎంత అడుక్కున్నా మంచికోతి ఏమి ఇవ్వలేదు.

కుంటికోతి ఒకటే అడవిలో విచారంగా వెళుతూ ఉంటే దారిలో ఒకచోట ఒక చిన్నరాయి కనబడింది.దాన్ని ఎత్తితే దానికి ఒక చిన్నరూపాయి దొరికింది.మళ్లీ వెళుతూ ఉంటే ఒక పెద్దరాయి కనబడింది.అది ఎత్తితే పెద్దరూపాయి దొరికింది.కుంటికోతి అవి తీసుకుని సంబరంగా వెళుతూ ఉంటే దారిలో ఒక పెద్దపుట్ట కనబడింది.పుట్టలో చెయ్యి పెట్టింది.అంతే పుట్టాడు బంగారం దొరికింది.పక్కనే ఉన్న కొండెక్కింది.అక్కడ దానికి రెండు ఎద్దులు దొరికాయి.

ఇంటి కోతి బండికి రెండుఎద్దులు కట్టి దానిమీద బంగారం వేసుకొని హుషారుగా వస్తూ ఉంటే దారిలో మంచికోతి కనబడింది.ఈ కుంటికోతికి ఇంత బంగారం ఎలాగా వచ్చిందబ్బా అని ఆశ్చర్యపోయి దాన్నే అడిగింది.కుంటి కోతి చాలా మంచిది కదా... జరిగిందంతా చెప్పింది.

మంచి కోతి తాను కూడా బంగారం సంపాదించుకొని రావాలని అడవిలో కొంత దూరం పోయి చిన్నరాయి ఎత్తింది. చిన్న తేలుపిల్ల కుట్టింది. ఆ తర్వాత ఒక పెద్ద రాయి ఎత్తింది. పెద్ద తేలు కుట్టింది. ఆ తర్వాత మళ్లీ బంగారం కోసం పుట్టలో చేయి పెట్టింది. అప్పుడు పూడుపాము కరిచింది.కష్టపడి కొండెక్కింది.జారిపడి కాలు రెండు విరిగాయి. చివరిగా సూర్యుని వంక చూస్తే వెంటనే రెండు కళ్ళు పోయి గుడ్డిదై పోయింది.